

BATI ANTALYA

(KUMLUCA-FİNİKE-DEMRE-KAŞ)

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

04.03.2014

İÇİNDEKİLER

1. KUMLUCA'DA COĞRAFİ KONUM, DOĞAL YAPI, İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ	5	3.3. SULUİN MAĞARASI	14
1.1. DAĞLAR	6	3.4. FİNİKE SETUR MARINA	14
1.1.2 TAHTALIDAĞ	6	3. DEMRE'DE COĞRAFİ KONUM, DOĞAL YAPI, İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ	14
1.1.3. BAKIRDAĞLARI	6	3.1.DEMRE'DE TARİHİ VE TURİSTİK YERLER	15
1.1.4. MERKEZİ BEYDAĞLARI	6	3.1.1. MYRA	15
1.1.5.GÜNEYBATI BÖLÜMÜ BEYDAĞLARI	6	3.1.2. KEKOVA	16
1.2 AKARSULAR	7	3.1.3. ANDRİACE	16
1.2.1 ALAKIR ÇAYI	7	3.1.4. ÇAYAĞZI	17
1.2.2 GÖKSU	7	3.1.5. THEİMUSSA (KALE İSKELESİ- ÜÇAĞIZ)	17
1.2.3. GAVUR ÇAYI	7	3.1.6. ST.NİCHALOUS (NOEL BABA)	18
1.3 GÖLLER	7	3.1.7. NOEL BABA MÜZESİ	19
1.3.1 ALAKIR BARAJI GÖLÜ	7	3.1.8. SURA	21
1.4. MAĞARALAR	8	3.1.9. KYAENAİ	21
1.4.1 AYI İNİ MAĞARASI	8	4. KAŞ'DA COĞRAFİ KONUM, DOĞAL YAPI, İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ	22
1.5 YAYLALAR	8	4.1.KAŞ'DA TARİHİ VE TURİSTİK YERLER	22
2) KUMLUCA'DA TARİHİ VE TURİSTİK YERLER	9	4.1.1. KALKAN	23
2.1. CORYDELLA	9	4.1.2. SAKLIKENT	23
2.2. GAGAE	9	4.1.3. XANTHOS	23
2.3. İDEBESSİSOS	9	4.1.4. PATARA	24
2.4. KORMOS	9	4.1.5. GÖMBE	24
2.5. MELANİPPE	9	ALTERNATİF TURİZM KONULARI	25
2.6. OLYMPOS	10	1-EKOTURİZM	25
2.7. RHADIOPOLİS	10	5. GASTRONOMİ TURİZMİ	29
2. FİNİKE'DE COĞRAFİ KONUM, DOĞAL YAPI, İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ	11	6. İNANÇ TURİZMİ	30
3. FİNİKE'DE TARİHİ VE TURİSTİK YERLER	12		
3.1. LYMRA	12		
3.2. ARYKANDA	13		

SUNUŞ

Batı Antalya'nın tarımdan sonra gelen en önemli gelir kaynaklarından biri olan turizmde, sıkıntıların giderilmesi ve yeni faaliyet alanları oluşturulması, bölgemizin turizm konusunda bir bütün olarak hareket edebilmesi için Kaş, Adrasan ve Kumluca'da 'Turizm Çalıştayları düzenledik. Bu çalıştaylardan çıkan sonuçları rapor halinde sizlere sunuyoruz. Bu raporda alternatif turizmin yanısıra bölgede yaşanan sorunlar da; bölgemizi temsil eden üst düzey yöneticiler ve turizm sektörünün önde gelen isimleriyle ele alınmış ve çözüm önerileri getirilmiştir.

Bölgemizin doğası, zengin bitki örtüsü ve sıcakkanlı insanlarıyla birlikte deniz-kum-güneş üçgenine sıkışan turizm yerine; ekoturizm, gastronomi ve kırsal turizm gibi alternatif turizm faaliyetlerini değerlendirerek, Batı Antalya olarak bir marka haline gelmeli ve bölge olarak sesimizi duyurmalıyız. Şuan itibariyle Olimpos, Kaş ve Adrasan kendi başına bir marka olmuş durumda. Türkiye'nin Turizm merkezinin Antalya olduğunu düşünürsek; Batı Antalya olarak bu paydan yeterince faydalanabildiğimizi düşünmüyorum. Turizm sektöründe hakettiğimiz yeri alabilmek için mevcut değerlerimizle alternatif turizmi ön plana çıkarmalıyız.

Mesela alternatif turizmle ilgili benimde yapmaktan büyük haz aldığım; dağ ve doğa yürüyüşü için rotaların ve kamp alanlarının belirlenmesi, altyapı desteğinin sağlanması, yürüyüş yollarının resmileşmesi gibi sorunları çözen Likya Yolu Projesinde olduğu gibi, bu işe gönül vermiş özel ve resmi çalışma gruplarıyla aşmaya çalışmalıyız.

Herşey dahil sistemle turisti otele hapseden kitle turizmi yerine, turizmin kültür alışverişi, etkileşim ve iletişimini artıran, doğayla ve yerel kültürle bütünleşik butik tesislerin yaygınlaştırılması ve genel turizm sorunlarından ayırarak farklı bir grup çalışmasıyla değerlendirmeli, sorunlara spesifik çözümler bulmaya çalışmalıyız.

KUTSO olarak; çalıştay sonrası öncelikle üyelerimizin ve personellerinin ihtiyacı olan çeşitli eğitimlerin verilmesine, yine sektör sorunlarını çözmeye en etkili yol olan meslek gruplarının da daha aktif çalışmaları için elimizden geleni yapmaya hazırız.

KUTSO olarak hazırladığımız bu çalıştay raporu; bundan sonraki süreçleri çok iyi anlamayı ve sektör açısından doğru analizler yapmayı, ileriye yönelik doğru politikalar oluşturmayı hedeflemektedir. Bu gaye ile düzenlenen raporun hazırlığında görev alan herkese teşekkür ediyor, bölgemiz için verimli ve başarılı bir çalıştay olmasını temenni ediyorum.

Murat H.GÜNAY
Yönetim Kurulu Başkanı

ALTERNATİF TURİZM KONUSU SWOT ANALİZİ RAPORU

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

BÖLGENİN TANITIMI

1. KUMLUCA'DA COĞRAFİ KONUM, DOĞAL YAPI, İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

Anadolu'nun güney-batısında yer alan 370 ile 350 derece enlem, 28 derece 46 ile 30 derece 48 boylam çizgileri arasında doğuda Antalya Körfezi, batıda Fethiye Körfezi arasında kalan ve güney yönünde Akdeniz'e doğru uzanmış bulunan yarımada antik çağda Likya günümüzde ise Teke Yarımadası adı verilmiştir. Kumluca ilçesi bu yarımada'nın Akdeniz'e doğru uzanan doğu uç kısmında bulunur. İlçenin güneyinde Akdeniz, doğusunda Kemer, kuzeyinde Korkuteli, kuzeybatısında Elmalı ve batısında Finike ilçeleri bulunmaktadır.

İlçe toprakları ova kısmı haricinde dağlık bir yapı arz eder. İlçe merkezi, bulunduğu Finike Ovası'nın Kumluca kısmı 46 km² dir.

Teke yöresi yüksek dağ kütlelerinin yoğun olduğu bir yöredir. Yörede bulunan dağların çoğunun zirveleri denizden yalnızca 3-4 km kadar içeridedir ve bu durum kaydedilen yüksekliklerin kıyıya çok dik yamaçlarla indiğinin belirtileridir. Böylece kıyı ovaları dışında kalan alanlarda yüksekliklerin denize dik bir şekilde inmesi sonucu kıyı çok girintili ve çıkıntılı olmuş, tepelerin denizle birleştiği yerler yüksek kıyıları oluştururken akarsu vadilerinin denize ulaştığı yerlerde, boğulmalar sonucu, küçük, dar ve derin koylar oluşmuştur. Alçak kıyılarına ve kumsallara ise geniş vadi ağzlarında ya da kıyı ovalarının kenarlarında rastlanır.

Teke yarımadası yukarıda da belirtildiği yapısı itibarıyla Batı Anadolu'nun en dağlık yöresidir. Eşen çayının doğusundan başlayarak sahil boyunca birdenbire yükselen dağlar çoğu zaman geçit vermezler. Finike ovası da üç taraftan, bu dağların uzantısı olan Beydağları tarafından çevrilmiştir. Yöreyi kuşatan dağlar, eski çağlardan beri çevreyle olan ulaşımında en büyük engeli oluşturmuştur. Ovaya dökülen en büyük iki akarsu olan Akçay ve Alakırçayı'nın meydana getirdiği vadiler kara ulaşımında en büyük kolaylığı sağlamışlardır. Akçay vadisi aracılığıyla Elmalı ilçesine ulaşılabilmekte, Alakırçayı vadisi aracılığıyla da Antalya'ya ulaşılabilmekteydi. Alakırçayı vadisi ulaşım açısından Akçay vadisine oranla daha az kullanışlıdır. Bu yüzden eski çağlardan beri yörenin iç bölgelerle olan kara ulaşımında tek çıkış noktası Akçay vadisi olmuştur. Bu doğal geçit Kumluca ve çevresinin iç bölgelerle olan bağlantısını sağladığı gibi Akdeniz'in ılık ve yağışlı ikliminin biraz daha içerilere sokulmasına imkân vermiştir.

Bu doğal geçitlerin dışında ovanın doğusunda ve batısında denize uzanan dağlar büyük güçlüklerle aşılarak Antalya ve Demre-Kaş-Muğla istikametlerine yollar açılmıştır. Coğrafi yapının dağlık oluşu ve bu dağların iç bölgelerle sahil kesimi arasında doğal bir set oluşturması Akdeniz'in ılık ve yağışlı etkisinin iç kesimlere sokulmasını engellemiştir. Bunun sonucunda kuzeyindeki komşu ilçeler Elmalı ve Korkuteli ile Kumluca arasında iklim, bitki örtüsü, yaşam şeklinde belirgin farklılıklar ortaya çıkmıştır.

1.1. DAĞLAR

Yörenin en önemli dağı Beydağlarıdır. Geniş bir coğrafi alanı kaplayan Beydağları batıda Kaş-Demre sınırından başlayarak doğuda Antalya'nın kuzey batısına kadar ulaşır. Beydağları grubuna dahil dağlar dört bölüme ayrılır. (Saracoğlu, Akdeniz Bölgesi s.199-200)

1.1.2 TAHTALIDAĞ

Antalya körfezinin kuzey-güney paralelinde uzanan ve aynı adla adlandırılan Tahtalıdağlar silsilesinin en büyük üyesidir. Deniz yüzeyinden birdenbire yükselerek 2366 metreye ulaştığı için son derece görkemli bir dağdır. Yörede denize bu denli yakın olup 2300 metreyi geçen bir başka dağ yoktur. Adını eteklerindeki çam ve sedir ormanlarından alan Tahtalıdağ, Antalya'dan Manavgat'a kadar olan sahil boyunca ve Finike tarafından açık havalarda net bir şekilde görülür, Tahtalıdağ'ın etrafındaki çeşitli yükseltiler dikkat çeker. Bunlar Teke Dağı (2123m.), Ovacıkbaşı Tepesi (2029m.), Cunda Tepesi (2123m.), Güzelkatran Tepesi (2145m.), Dazkır Tepesi (2014m.).

Tahtalıdağ mitolojide Olympos olarak geçen ünlü bir dağdır. Tahtalıdağın eteklerinde Çıralı (Yanartaş) mevkiinde hiç sönmeden yanan ateş, olimpiyat ateşinin ilk olarak yakıldığı yer olduğu söylenmektedir.

1.1.3. BAKIRDAĞLARI

Yaz ve bahar aylarında gündeğümü esnasında bakır kızılına çalan bir renge büründükleri için böyle adlandırılırlar. Saklıkent (1860m.), Karçukuru, Fesleğen (1800m.), gibi yaylalara sahip Bakırdağları'nın başlıca zirveleri Tunçdağı (2649m.), Saklıkent (2503m.), Bakırtepe (2547m.), Alabelen (2422m.), Ardıçtepe (1960m.) dir. Bu dağ kütlesi Tahtalıdağ gibi tek bir tepe değil, karşılıklı birkaç sivri tepeyi ihtiva eder.

1.1.4. MERKEZİ BEYDAĞLARI

Tahtalıdağ'danAlakır vadisi, Bakırdağları'ndan da Pozandağı ile ayrılan silsiledir. Tüm Beydağları'nın en yüksek dorukları burada bulunur. Önemli zirveleri arasında Kızlarsivrisi (3070m.), Çeştepe (2930m.), Mümtaztepe (2819m.), Korkuteli Akdağ (2825m.), Pozan Dağı (2774m.) dikkati çekmektedir. Bitki örtüsü ve su bakımından çok fakir olan Beydağlarının bu bölümü yaz aylarında Yörüklerin dışında hiç bir iskâna sahip değildir.

1.1.5. GÜNEYBATI BÖLÜMÜ BEYDAĞLARI

Finike-Elmalı ve Elmalı-Kaş yolları arasında kalan dağların tamamıdır. Ormanlar açısından zengin bir yapıya sahiptir. Asırlık ağaçlarla kaplıdır. Özellikle ardıç ve sedir türlerinin bir çok çeşidini içeren bölgenin dağları arasında da Alacadağ (2336m.), Kohu Dağı (2408m.), Susuz Dağlar Topluluğu (2209m.) sayılabilir.

1.2 AKARSULAR

Yörenin en uzun ve debisi en yüksek akarsuyu Alakırçayı'dır. Debisi 4.5m³ /sn olan bu çay, Beydağlarından susuz İmecik'in güneyindeki Eretepe ve Umurtepe'den çıkar. Soldan Gönen, sağdan Akpınar ve Karaağaç suyunu alarak ilerler. Uzunluğu 62 km'dir. (Çetinkaya s.17)

1.2.1 ALAKIR ÇAYI

Bu akarsuyun başı, Antalya körfezinin batısında kabaran dağlık kütlelerin en sulak bir yeri olan Beydağ yaylasıdır. Bu yaylanın batı tarafında kabaran dağların dibinde kükreyerek çıkan birkaç kuvvetli pınar Alakır çayını meydana getirirler. Alakır çayı 3000/3000 lt./sn. kuvvetinde çıkan bir kaynağa sahiptir.(Köyişleri bakanlığı s.52) Daha sonra bu çay Kurban pınarı, Köprülü pınar, Gönen çayı, Gödene çayı, Çaltı çayı, Balıklar çayı ve en son olarak da Koca çayı sularına katarak dereboğazı denilen dar ve uzun vadiden ovaya ulaşır. Eskiden Hasyurt'un batısından denize dökülen çay, ovaya ulaştığı yerde Romalılardan kalma KırkgözKemer'i'nin (köprüsü) gözlerinin dolarak bir set vazifesini görmesi sonucunda yatak değiştirerek doğuya yönelmiş ve günümüzde Göksu'yun yatağından denize dökülmektedir.

Çok uzun bir nehir olmayan Alakır çayı 60 km uzunluğundadır ve havzası da epey dardır. Fakat kaynağını yüksek dağlardan ve kuvvetli pınarlardan aldığı için güçlüdür. Kış ve ilkbahar aylarında özellikle yağmurlardan sonra epey kuvvetli bir nehir görüntüsü alır. Yaz aylarında ise basit bir çay görüntüsü alır. Alakır çayının Dereboğazı'na girdiği noktada sulama ve taşkından koruma amacıyla bir baraj kurulmuştur.

1.2.2 GÖKSU

Salur Dağdibi mevkiinden çıkan Göksu biraz aşağıda Alakır çayına karışır. Fakat aslında Alakır çayı yatak değiştirdikten sonra bu çayın yatağına girmiştir. İki çayın birleşmesiyle oluşan akarsu ovanın bu kesiminin sulanmasında kullanılır.

1.2.3. GAVUR ÇAYI

Kumluca'nın doğusundan geçen Gavur çayının kaynağı Gerçen ve Karagöl yaylası taraflarıdır. Kışın yağmurlarla çok kuvvetli akan ve hatta su baskınlarına sebep olan bu su yazın başlangıcı ile tamamen kurumaktadır.

1.3 GÖLLER

1.3.1 ALAKIR BARAJI GÖLÜ

Finike-Kumluca sınırında bulunan baraj gölü Alakır Çayı üzerinde sulama amaçlı olarak kurulmuştur. Baraj gölünün çevresi çam ormanlarıyla kaplı yüksek dağ ve tepelerle çevrilidir. Yüksek tepelerin zirvelerinde sedir ağaçlarına da rastlanır. Gölde bol miktarda aynalı sazan balığı yaşamaktadır.

1.4. MAĞARALAR

1.4.1 AYI İNİ MAĞARASI

Kumluca ilçesi Adrasan Çavuş koyuna akan kiste deresinin üst kısımlarında, Tüfekkuşu tepesinde 137 m'lik uzunluğunda bir mağaradır. Yolu yoktur ancak yürüyerek ulaşılabilir. Mağara geniş bir hacme sahiptir ve tabandaki kaya bloklar üzerinde yer yer dikitler bulunur. Mağaranın tabanı 25-30 m'lik bir diklikle yukarıya doğru devam ederken, sonunda 10 m yüksekliğinde bir baca ile nihayete erer. Girişin batı tarafında kalan kol biraz ilerlemeden sonra genişler ve içi tamamen travertenlerle kaplanmıştır. (Akova s.207)

1.5 YAYLALAR

Kumluca ve çevresi dağlık yapısı itibarıyla yüksek yaylalara sahiptir. Bu yaylalar eskiden beri yöre sakinlerinin yaz aylarında sahil kesiminin sıcak ve nemli havasından kaçarak geldikleri yaylalardır. Bu yaylaların bir kısmı sedir ve ardıç ormanlarıyla kaplı bol su kaynaklarına sahip yaylalardır. Daha yüksek yükseltilerde bulunan yaylalar ise tamamen alpin çayırarla kaplı çıplak ve engebeli arazilerdir. Hayvancılığı bırakıp yerleşik hayata geçmeden yörüklerin keçi sürülerini otlatmak için çıktıkları yaylalarda yine hayvan sürüleri görülmekle birlikte eskisi kadar değildir. Bu yaylalar; Ördübek yaylası, Çamkuyusu yaylası, Oluklu Yaylası, Belen Yayla, Kırkmuğar yaylası, Güzden yaylası, Alacadağ yaylası, Beydağı yaylası, Feslikan yaylası, Karagöl yaylasıdır. Eskiden beri yaylacıların yaz aylarında konakladığı ve ulaşımın çok kolay olduğu Ördübek yaylası ve Avlan gölü kıyısında bulunan Göltaşı gibi yaylalarda inşa edilen yazlık amaçlı evlerin sayısı artmaktadır. Ulaşım konusunda sorunu olmayan diğer bir yayla olan Çamkuyusu yaylasında yaylacıların rağbet ettikleri yaylalardandır. (Toros Yaylaları s.28) Karagöl Yaylası son yıllarda ulaşımın kolaylaşmasıyla gözde bir yayla haline gelmiştir.

Kumluca ve çevresinde tipik Akdeniz iklimi görülür. Yazların sıcak ve kurak, kışların ılık ve yağışlı olduğu bir iklim hüküm sürer. İlçe merkezini bulunduğu ova kesimine hemen hemen hiç kar yağmaz. İlçenin kuzeyinde ve doğusunda bulunan Belen, Altınyaka, Gölcük, Kuzca, Büyükalın ve Dereliçi gibi köyleri kış aylarında kar yağışının azda olsa görülebildiği yerleşim yerleridir.

Kumluca'da yıllık ortalama sıcaklık 18.5°C iken en sıcak ay olan Temmuz ayı ortalaması 27.3°C, en soğuk ay olan Ocak ayı ortalaması ise 10.9°C dir. Yöreye en fazla yağış 233 mm. olarak Ocak ayında, en az yağış ise 2mm. ile Ağustos ayında düşmektedir. Nem oranının fazla olduğu yörede Şubat-Mart ayları %71 ortalama nem oranı ile en nemli aylardır.

2) KUMLUCA'DA TARİHİ VE TURİSTİK YERLER

2.1. CORYDELLA

Şehir Kumluca'nın batısındaki ve ilçe merkezine 1 km. uzaklıktaki iki tepe üzerinde kurulmuş. Bugün toprak üstünde yalnızca şehre su getiren aguaduktur kalıntıları seçilebilmektedir. Diğer eserler yok edilmiştir. Kent özellikle Bizans ve geç Bizans devirlerinde gelişme göstermiştir. Fakir bir köylü kadının keçisinin ayağına bir zincirin takılması ile ortaya çıkan ve "Kumluca Definesi" diye tanınan define bu ören yerinde çıkmıştır. Ne yazık ki çok değerli altın ve gümüş eşyalardan oluşan definenin büyük bir kısmı Amerika'ya kaçırılmış, çok az bir kısmı Antalya Müzesi'nde sergilenmiştir

2.2. GAGAE

Mavikent Kasabası Aktaş Mevkiinde bulunan Gagae isimli antik kent Akropolis kayalığı ile Deniz arasında kalan bir alanda kurulmuştur. Buradaki yapılar Roma ve Ortaçağ izlerini taşımaktadır. Şehrin duvarları ve bazı hıristiyan kiliseleri ile bir çok kalıntılar hala durmaktadır. Gagae aşağı ve yukarı olarak değerlendirilen bir Akropolis idi. Gagae'yePaleopolis'de denilmiştir. Gagae ismi varlığının şu an araştırılmasının mümkün olmadığı, bir tür taş olan Gagates'tin türediği bilinmektedir. SerpentinPorfirittit tuzaklar ve kireçtaşından oluşan çevrenin mineral özellikleri hakkında özel bir araştırma bulunmamaktadır.

2.3. İDEBESSİSOS

Kumluca'dan alakır barajı kenarından 30 km. gidilerek asfalt yoldan Karacaören köyü incirağacı mahallesine varılır. Buradan 5 km. kadar stabilize yoldan kuzey istikametinde gidilerek Karacaören Köyü Kozağacı Mahallesine varılır. Burada İbedessios Antik kenti vardır. Kentte bir tiyatro ile hamam, su yolu, kilise ve kitabeli-kabartmalı aile mezarları, gözetleme kulesine rastlanır. Şehrin yapılarının çoğu geç Bizans devrine aittir. Şehrin en önemli özelliği lahitlerin U planı oluşturacak şekilde üç mezarın yan yana konulmasıyla aile mezarlarının meydana getirilmiş olmasıdır. Lahitlerin üzerinde çoğunlukla kitabe ve vazo şekilleri vardır. Boğayı parçalamaya hazırlanan bir aslanın lahit üzerine yarım kabartma şeklinde işlendiğini gösteren tablo ilgi çekicidir. Ancak boğanın başı kırılmıştır.

2.4. KORMOS

Karacaören Köyü Karabük mahallesinde bulunan Antik Kent Tarihi hakkında herhangi bir bilgi edinilememesine rağmen kent kalıntıları halen varlığını göstermektedir.

2.5. MELANİPPE

Mavikent Kasabası sınırları içerisinde bulunmaktadır. Antik kente ait kalıntılar hala mevcut olmakla; Melanippe antik kentinin geçmişi ile ilgili detaylı bir bilgiye ulaşılamamıştır. Kent hakkında edinilen bilgilere göre Hellenistik döneme ait bir kent olduğu söylenilmektedir.

2.6. OLYMPOS

Kumluca'nın doğusunda yer alan Olympos ise Hellenistik devirde kurulmuş bir şehir olup, Kumluca'ya 25 km. uzaklıktadır. Kumluca'dan Antalya'ya giderken Ulupınar'a varmadan önce Çavuş Köyü'ne sapan yoldan gidilir. Varlığını M.Ö. II. yüzyılda bastırıldığı sikkelerden tanımaktayız. M.Ö.100'de Lykia Birliğinin önde gelen ve üç oy hakkına sahip altı şehirden birisidir. M.Ö. 1. yüzyılda korsanların yatağı olmuş, M.Ö. 78'de romalı kumandan Serviliusisauricus, Olympos'u korsanlardan temizleyerek Roma topraklarına katmıştır. M.S.II.YüzyıldaRhadiopolis'liOpramoas buraya da yardım elini uzatmış şehir en mamur hayatını bu yüzyılda yaşamıştır. Şehrin ortasından bir derecik akmaktadır. Derenin güney yakasında Bizans Bazilikası (Mahkeme salonu) yer alır. Onun gerisinde tiyatro, tiyatronun batısında nekropol vardır. Derenin kuzeyinde ise deniz tarafında 50 metre yükseklikte akropol, onun batısında kubbeleri mozaiklerle kaplı hamam ve daha batıda sadece anıtsal kapısı kalmış olan mabet yer alır.

2.7. RHADIOPOLIS

Rhadiopolis, Antalya İli Kumluca İlçesi'nin 2,5 km kuzeyinde tepe üzerinde ve eteklerinde kurulmuştur. Akdeniz Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nevzat Çevik başkanlığındaki büyük bir ekip tarafından 2006 yılında kazılmaya başlanmıştır. İsminden dolayı Rodos kolonizasyon dönemi kuruluşu olduğu kabul edilir. Ancak daha önce de var olduğuna dair bilgiler vardır. 1892'de ilk kez Avusturyalı bilim adamlarınca keşfedilmiştir. Kentin en ünlü siması İS. 2. yüzyılda yaşamış ve tüm Lıkyia kentlerine yardım etmiş olan en ünlü euregetes (yardımsever) Opramoas'tır. Opramoas'ın anıt mezarı duvarındaki yazıt Anadolu'nun en uzun Eski Yunanca yazıtını taşır.

İmparator Başrahibi ve Birlik Yazmanı gibi önemli görevleri bulunan Opramoas zamanında (İS. 2. yüzyıl) şehir en parlak günlerini yaşar ve imar olur. Kentte Klasik dönemden Bizans'a kadar kalıntılar gözlemlenmektedir. Şehrin tiyatrosu, hamamı, Opramoas anıtı, kilisesi, nekropolleri ve çok sayıda su sarnıcı bulunmaktadır. Opramoas anıtı bloklarında yazılı olan 12 imparator mektubu, 19 procurator mektubu ve 33'ü birlik toplantısına ait yazılı anıt defineciler tarafından tahrip edilmiştir.

Nevzat Çevik tarafından sürdürülen 2006 kazıları sonucu tiyatro, hamam, agora, stoa ve ana cadde gün yüzüne çıkarılmıştır. 2007 yılında tüm kamu merkezi ortaya çıkarılmış olacak ve sonrasında da tüm kent toprak üstüne çıkarılıp onarılacaktır.

2009 yılından itibaren Akdeniz Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. İsa Kızıgüt başkanlığında sürdürülen kazılarla kamusal alanda Asklepeion günyüzüne çıkarılmıştır. Bu kompleksin içerisinde tapınak ve kütüphane de bulunmaktadır. İ.S. 2. yüzyılda yaşamış olan hekim Herakleitos kente hem Asklepios kültürünü kurmuş ve başrahip ünvanı almış, hem de bir Asklepeion yaptırmıştır. Yapılan kazılarla ana cadde ve Asklepeion önündeki portik açılmış, kütüphane ve tapınak konsolide edilerek kısmi onarım ile ziyaretçiler için daha anlamlı şekle getirilmiştir. Antik kentin restore edilen 1800 kişilik Hellenistik tiyatrosu, 22 Haziran 2011'de devlet, özel sektör ve sivil toplumun işbirliğinde yapılan bir organizasyon neticesinde verilen konserle bin yılı aşkın süre sonra ilk kez müzikle buluşmuştur.

2. FİNİKE'DE COĞRAFİ KONUM, DOĞAL YAPI, İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

Anadolu'nun güney-batısında yer alan 370 ile 350 derece enlem, 28 derece 46 ile 30 derece 48 boylam çizgileri arasında doğuda Antalya körfezi, batıda Fethiye körfezi arasında kalan ve güney yönünde Akdeniz'e doğru uzanmış bulunan yarımada antik çağda Likya, günümüzde ise Teke Yarımadası adı verilmiştir.

Teke yöresi yüksek dağ kütlelerinin yoğun olduğu bir yöredir. "Yörede bulunan dağların çoğunun zirveleri denizden yalnızca 3-4 km kadar içeridedir ve bu durum kaydedilen yüksekliklerin kıyıya çok dik yamaçlarla indiğinin belirtileridir. Böylece kıyı ovaları dışında kalan alanlarda yüksekliklerin denize dik bir şekilde inmesi sonucu kıyı çok girintili ve çıkıntılı olmuş, tepelerin denizle birleştiği yerler yüksek kıyıları oluştururken akarsu vadilerinin denize ulaştığı yerlerde, boğulmalar sonucu, küçük, dar ve derin koylar oluşmuştur. Alçak kıyılara ve kumsallara ise geniş vadi ağzlarında ya da kıyı ovalarının kenarlarında rastlanır."

Teke yarımadası yukarıda da belirtildiği yapısı itibarıyla Batı Anadolu'nun en dağlık yöresidir. Eşen çayının doğusundan başlayarak sahil boyunca birdenbire yükselen dağlar çoğu zaman geçit vermezler. Finike ovası da üç taraftan, bu dağların uzantısı olan Beydağları tarafından çevrilmiştir. Yöreyi kuşatan dağlar, eski çağlardan beri çevreyle olan ulaşımında en büyük engeli oluşturmuştur.

Ovaya dökülen en büyük iki akarsu olan Akçay ve Alakırçayı'nın meydana getirdiği vadiler kara ulaşımında en büyük kolaylığı sağlamışlardır. Akçay vadisi aracılığıyla Elmalı ilçesine ulaşılabilenkte, Alakırçayı vadisi aracılığıyla da Antalya'ya ulaşılabilenkteydi. Alakırçayı vadisi ulaşım açısından Akçay vadisine oranla daha az kullanılırdı. Bu yüzden eski çağlardan beri yörenin iç bölgelerle olan kara ulaşımında tek çıkış noktası Akçay vadisi olmuştur. Bu doğal geçit Finike'nin iç bölgelerle olan bağlantısını sağladığı gibi Akdeniz'in ılık ve yağışlı ikliminin biraz daha içerilere sokulmasına imkân vermiştir.

Bu doğal geçitlerin dışında Finike ovasının doğusunda ve batısında denize uzanan dağlar büyük güçlüklerle aşılarak Antalya ve Demre-Kaş-Muğla istikametlerine yollar açılmıştır.

Coğrafi yapının dağlık oluşu ve bu dağların iç bölgelerle sahil kesimi arasında doğal bir set oluşturması Akdeniz'in ılık ve yağışlı etkisinin iç kesimlere sokulmasını engellemiştir. Bunun sonucunda kuzeyindeki komşu ilçeler Elmalı ve Korkuteli ile Finike arasında iklim, bitki örtüsü, yaşam şeklinde belirgin farklılıklar ortaya çıkmıştır.

Yörenin en önemli dağı Beydağlarıdır. Geniş bir coğrafi alanı kaplayan Beydağları batıda Kaş-Demre sınırından başlayarak doğuda Antalya'nın kuzey batısına kadar ulaşır. Beydağları grubuna dahil dağlar dört bölüme ayrılır. 1.Tahtalıdağlar, 2.Bakırdağları, 3.Merkezi Beydağları, 4.Güneybatı Bölümü Beydağları.

Yörenin en uzun ve debisi en yüksek akarsuyu Alakırçayı'dır. "Debisi 4.5m³ /sn olan bu çay, Beydağlarından susuz İmecik'in güneyindeki Erentepe ve Umurtepe'den

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

çıkır. Soldan Gönen, sağdan Akpınar ve Karaağaç suyunu alarak ilerler. Uzunluğu 62km'dir."

İkinci büyük akarsu ise Akçay'dır. Elmalı ovasında irili ufaklı sular Akçay ismini alarak Avlan gölüne dökülür. Avlan gölünün çevresindeki düdenler aracılığıyla yeraltına batar ve Avlan belinin aşağılarında değişik kaynaklardan çıkarak Akçay ismini alarak Finike ilçe merkezinden denize dökülür. Diğer akarsular ise Gavurçayı, Karaçay ve Göksu'dur.

Tamamı dağlık olan ilçe topraklarının tek düzlüğü, ilçe merkezinin de batı kıyısında bulunduğu Finike ovasıdır. Ovanın yüzölçümü 80 km², Finike ilçe sınırları içinde kalan kısmı ise 56 km²'dir. Ovanın tamamında narenciye ve seracılık yapılmaktadır.

Finike'de yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı, tipik Akdeniz iklimi hüküm sürmektedir. Dağlık coğrafi yapı, iç kesimlerle kıyı arasında, doğal bir set oluşturmuştur. Bu set yüzünden, sahilde yer alan Finike ile iç kesimlerde (yaylada) yer alan komşu ilçeler Elmalı ve Korkuteli arasında, iklim, bitki örtüsü, yaşam şekilleri yönünden belirgin farklılıklar bulunmaktadır.

3. FİNİKE'DE TARİHİ VE TURİSTİK YERLER

3.1. LYMRA

Finike - Elmalı karayolu üzerinde Finike'den 6 km sonra Turunçova ilçesi bulunmaktadır. Turunçova kent merkezinden sağa, eski Kumluca yolu ayrılır. Yaklaşık 4 km sonra Turunçova'nın Yuvalılar Köyü'nün Saklısu mahallesi yer almaktadır. Limyra kent kalıntıları bu mahalleyle iç içe. Kentte kazılar 1969'da başlamıştır.

Limyra'da kazı çalışmaları, Avusturya Viyana Üniversitesi Arkeoloji Bölümü denetiminde sürdürülmektedir.

Limyra M.Ö. 5. yüzyılda kurulmuş. Pericies döneminde Lykia'nın başkenti olmuş. Limyra Lykia birliğinin üç oy hakkına sahip altı kentinden biri. Limyra Bizans döneminde ise bir piskoposluk merkezi olarak önem kazanmış.

Kent gezisine antik tiyatro'dan başlayabilirsiniz. Tiyatro yolun kenarında. Arabayla geldiyse önüne park edin. Tiyatro'yu geçtikten sonra yolun solunda ve yamacın tepesinde çok güzel bir anıt mezar gözünüze çarpacak (Xatabura anıt mezarı). Mezar Lykia sanatının eşsiz bir örneğini oluşturuyor.

Roma imparatoru ünlü Jül Sezar'ın oğlu Gaus Sezar Roma dönüşünde Lykia'dan geçerken ölmüş ve onun anısına anıt mezar yapılmış.

Tiyatronun arkası, tepenin yamaçları tümüyle yamaç evler ve kaya mezarlarıyla dolu. Kaya mezarları ve yamaç evler yol boyunca kilometrelerce eşlik ediyor. Bunların küçük bir bölümü restore edilmiş.

Tepede akropol ve Bizans kilisesi var. Bir de Akropolün güney yamacında yapılan kazılar sonucu Heroon (anıt) ortaya çıkarılmış. Heroon kaya olan taban düzeltilerek

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

elde edilen 19x18 m ölçüsünde bir teras üzerine oturtulmuş ve anıtın temelleri bu teras üzerine yapılmış. Anıtın Pericles anısına yapıldığı sanılıyor.

Tepeye 40 dakikalık bir yürümeyle çıkılabilir. Çıkış için köyden rehber bulabilirsiniz. Aşağıda, yolun sağındaki kalıntılara (tiyatronun karşısında) geçmek için dereyi aşmak gerekiyor. Kentin bu bölümünde görülebilecek kalıntılar arasında Bizans kilisesi, Bizans hamamı, kent duvarları, şimdi üstünden dere akan sütunlu cadde (7 m genişliğinde ve 50 m uzunluğunda) bulunuyor.

3.2. ARYKANDA

Finike - Elmalı yolunda ve Finike'den itibaren Toroslar'a doğru 27 km sonra Çatallar'a varılır. Yolun uzun bir bölümü çam ve sedir ağaçları ile kaplıdır ve çok güzel bir manzara vardır. Arykanda ören yerinin girişine ulaşmak için 6.km. daha gitmek gerekmektedir. Arif köyünden sağa dönülüp toprak yoldan 1 km tırmanarak Arykanda'ya ulaşılır. Arykanda, arkasını sarp kayalık bir tepeye vermiş, son derece etkileyici bir antik kent. Şehir kademe kademe yükselen teraslar üzerinde oturtulmuş. Kalıntılar çam ve sedir ağaçlarının gölgesinde.

Antik kentte yerleşimin M.Ö. 2000'li yıllara uzandığı tahmin ediliyor. Ama en eski kalıntılar çanak çömlek ve sikke parçaları ve bu buluntular M.Ö. 5. yüzyıla ait.

Arykanda M.Ö. 2. yüzyılda 1 oy hakkı ile Lykia birliğinde temsil ediliyor. Bölgede ve Arykanda'da Roma egemenliği M.S. 2. yüzyılda başlıyor. Şehir M.S. 141 depreminde hasar görüyor.

Rhadiopolis'liOpramoas'ın desteğiyle onarılıyor. 240 yılındaki deprem daha büyük hasar yaratıyor. Arykanda halkının 4. yüzyıldan itibaren hristiyanlığın etkisi altına girdiği biliniyor. 5. yüzyılda yaşanan depremden sonra halkın büyük bölümü Çatallar köyü yakınlarına göçüyorlar, 7. ve 8. yüzyıldaki Arap saldırılarından korunmak için de çevredeki daha güvenli yerlere dağılıyorlar. Türklerin bölgede göçen kabileler halinde görülmeleri ise 11. yüzyıla rastlıyor. Kent bir İngiliz gezgin tarafından 1838 yılında keşfedilmiş. 1971'den bu yana da kazı yapılıyor. Kazılar Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi öğretim üyesi Prof. Cevdet Bayburtluoğlu tarafından yürütülüyor. Arykanda hem konumu, hem de büyük ölçüde sağlam kalmış yapıları nedeniyle gezmekten çok keyif alınabilecek ören yeri niteliğinde. Yazın en sıcak günlerinde bile rahat nefes almanızı sağlayacak, sizi pek rahatsız etmeyecek havası ve her noktasından görülebilen, tüm vadiyi içine alan panoramik manzarası cezbedici.

Kente girişte karşılaşacağınız ilk yapı sağdaki hamam. Duvarları ve pencereleri ayakta. Karşı terasta büyük bir bazilikanın kalıntıları görülür. Şehrin sağ yamacı nekropol ve bu kesimde korumaya alınmış büyük bir blok üzerindeki kabartmalar ilgi çekicidir. Ama asıl kalıntılar şehrin sol üst kesiminde ve sarp yükselen kayalıkların eteğinde. Devlet agorası buradadır. Arkasındaki odeon tümüyle ayakta. Odeonun imparator Hadrian zamanında meclis olarak görev yaptığı biliniyor. Odeonun arkasında tiyatro var. Küçük ama çok iyi durumdaki 20 basamaklı tiyatronun merdivenleri arasından kendine yer bulup çıkan ve büyüdükçe tonlarca ağırlıktaki blokları yerinden oynatan

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

çam ağacı görülmeye değerdir.

Tiyatronun hemen arkasında, sarp kayalıklı yamacın altında 3 oturma sırası bulunan 100 metre uzunluktaki stadyum göze çarpıyor. Stadyum da çok sağlam durumdadır.

3.3. SULUİN MAĞARASI

Suluin mağarası, 80 metrelik giriş ağızıyla Asya Kıtası'nın bilinen en derin mağarasıdır. 27 Ağustos 1995 tarihinde bir su altı araştırma ekibinin mağaraya yaptıkları dalışta 122 metreye kadar inmişler, fakat mağara sonuna ulaşmamışlardır.

Antalya platosu traverten bir platodur ve bu platoyu; su, kireç taşlarını eriterek meydana getirmiştir. Bu oluşumun altından bir çok tatlı su kaynakları denize karışmaktadır.

Kırkgöz mevkiindeki Suluin mağarası bu kaynakların doldurduğu ve içindeki sarkıt ve dikitlerden dolayı daha önceden kuru olduğu tahmin edilen sualtı mağaralarından birisidir. 1995 yılında yapılan araştırmada mağara derinliğinin 83 metreye ulaştığı ve kanallardan daha ilerlendiğinde 45 metre civarı bir derinlikte büyük bir salonun içine girildiği saptanmıştır. Bu salonun duvarları sarkıtlar, traverten havuzlar ve diğer oluşumlarla kaplıdır. Salona giren ve çıkan çok sayıdaki yan kollar olduğu yapılan araştırma dalışlarında görülmüştür.

3.4. FİNİKE SETUR MARINA

1997'den itibaren Finike Marina sizlere hizmet vermekte. Kekova adalarından 18 mil, Kasterlorisen adasına 40 mil ve Antalya havalimanına 112 km uzaklıktadır. Tüm yat ihtiyaçlarınızı görebilecek bir marinedir. Hizmetleri: 80 ton gemi lifti, İdari birimler(gümrük, polis, liman idaresi), Marina işletme birimi, teknik servis, tamirhaneler, 24 saat sıcak su, elektrik, duş ve çamaşırhane. Kış aylarında Setur marinanın özel promosyonları var. Azami hız liman içinde 3 knote 'dır. Lütfen kanal 73 kullanın.Yabancı yat sahiplerin gemileri ile tur/taşımacılık faaliyetine bulunması yasaktır. Resmi izinli olanlar hariç. Yakıt ikmali için Finike liman petrol ofisini tercih ederseniz, liman giriş ücreti ödemezsiniz.

3. DEMRE'DE COĞRAFİ KONUM, DOĞAL YAPI, İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

Antalya körfezinin batısında Teke Yarımadasının güneyinde yer alan bir ilçe olup, doğusunda Finike İlçesi, batısında Kaş İlçesi, güneyinde ise Akdeniz ile sınırdır.

Üç tarafı dağlarla çevrili bulunan ilçenin kurulduğu arazi Demre Çayının getirmiş olduğu verimli alüvyonlu topraklardan meydana gelmiştir. Akdeniz ikliminin tipik karakteristik özelliklerinin görüldüğü Demre İlçesinde yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağmurlu geçer.

İlçenin toplam olarak yüz ölçümü 47.322 hektar olup, tarım arazisi 5.350 hektar, çayır mera 50 hektar, orman arazisi 31.922 hektar, su yüzeyi 300 hektar, tarım dışı arazi ise 9.600 hektardır.

3.1.DEMRE'DE TARİHİ VE TURİSTİK YERLER

3.1.1. MYRA

Çarpıcı kaya mezarlarıyla ünlü Myra'ya düzgün bir yolla kolayca ulaşılır. Aziz Nicholaos'ın piskoposluk yaptığı ve bu nedenle tüm Orta Çağ boyunca ününü sürdüren Myra önemli bir Lykia kenti olup isme "Yüce Ana Tanrıçasının yeri" anlamına gelmektedir. Lykia dilinde "Myrrh" olarak geçen Myra, Demre ovasını kuzeybatıdan çeviren dağların denize bakan yamacına kurulmuştur. Önce bugünkü kaya mezarlarının üzerindeki tepeden kurulan şehir daha sonraları aşağıya inerek genişlemiş ve Lykia'nın çok önemli altı büyük kentinden birisi olmuştur. Kentin M.Ö. IV. yüzyılda basılan ilk sikkesi üzerinde ana tanrıça kabartması vardır.

Antik kaynakların M.Ö. I. yüzyıldan itibaren Myra'dan bahsetmelerine rağmen, kaya mezarlarından ve bastıkları sikkelerden, şehrin en az M.Ö. V. yüzyılda var olduğu anlaşılmaktadır.

Lykia Birliği'nin metropolisi olan Myra M.S. II. yüzyılda büyük bir gelişme göstermiş, burada Lykialı zengin kişilerin yardımları ile birçok yapı yapılmıştır. Örneğin OinoandalıLiciniusLangus 10.000 dinar vererek tiyatro ve portikoyu yaptırmıştır. Ayrıca Rhodiapolisli ve Kyeanailliİason'un da Myra'nın imarı için çok yardım ettiğini kitabelerden anlıyoruz. Aziz Nicholaos'ın Myra'da başpiskoposluk yaptığı II. Theodosion (408 - 450) zamanında Myra'nın Lykia Bölgesi'nin başşehri olduğu bilinmektedir. Şehir VII. yüzyıldan başlayarak IX. yüzyıla kadar devamlı Arap akınlarına uğramış, 809 yılında Harun El Reşit'in komutanlarından birisi Myra'yı zaptetmiştir. 1034 tarihinde Arapların yaptığı deniz hücumlarında St. Nicholaos Kilisesi yıkılmıştır.

Arap akınlarının verdiği huzursuzluk, Myros Çayı'nın sık sık taşması, bu taşma nedeniyle gelen toprakla bazı yapıların dolması ve bu arada meydana gelen depremler şehrin terk edilmesine ve Myra'nın köy hüviyetine bürünmesine sebep olmuştur. Türkler bu bölgeye geldikleri zaman böylesine küçülmüş bir Myra bulmuşlardır.

Tiyatronun üzerindeki dağda bulunan akropolde fazla birşey kalmamıştır. 1842'de Myra'yı ziyaret eden ve akropole çıkan Spratt burada küçük taşlardan başka birşey kalmadığını görmüştür. Roma Devri'nden kalma şehir surlarında yer yer HellenistikDevir'den kalma ve hatta M.Ö. V. yüzyıla ait olan duvar kalıntıları bulunmaktadır. Tiyatronun yakınında şehre doğru giderken, yolun sonunda hamam veya bazilika olabilecek geç devir kalıntıları görülmektedir.

Myra'nın su ihtiyacı Demre deresinin aktığı vadi kenarındaki kaya yüzüne açılan kanallarla karşılanmaktaydı. Bugünde bu kanalları görmek mümkündür. Myra'nın diğer yapıları bugün toprak altında olup gün ışığına kavuşacakları zamanı beklemektedirler. Myra'ya gelirken yol üzerindeki Karabucak mevkiinde, günümüze kadar iyi korunmuş Roma Devri mezar anıtı dikkati çeker.

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

Çayağzındaki Myra'nın limanı olan Andriake'nin üzerinde kehanet merkezi olmasıyla ünlü Sura antik kenti Sura'dan birkaç km uzaklıktaki Gürses'te ise Trebenda antik kenti yer alır. Şimdi tiyatrodan başlayarak kaya mezarlarını ve St. Nicholaos Kilisesi'ni tanıyalım:

Myra'nın görkemli tiyatrosu oldukça sağlam olarak günümüze kadar gelebilmiştir. Arkasındaki dik dağın yamacında kurulan tiyatronun caveası büyük ölçüde kayalara oyulmuştur. Tiyatro daha sonraları arena olarak da kullanılmış, bu nedenle bazı düzenlemeler yapılmıştır. Kaya mezarlarıyla ünlü Myra'da mezarlar hemen tiyatronun üzerinde ve doğu taraftaki nehir nekropolü denilen yerde olmak üzere iki yerde toplanmıştır.

3.1.2. KEKOVA

Kale Köyü eski Simena antik kenti üzerine kurulmuştur. Bulunan yazıtlardan kentin tarihini M.Ö. IV. yüzyıla kadar indirebiliyoruz. Simena kalesi Orta Çağ'da kullanılmıştır. Orta Çağ surlarının oluşturduğu iç kalede, kalıntıları birkaç bloktan ibaret olan bir tapınak ile bu tapınakla irtibatlı bir stoada yer almıştır. Ayrıca yine kale içinde, doğal kayaya oyulmuş 7 oturma sırası ile 300 kişilik bir tiyatro yer alır ki bu, Lykia şehirleri içinde en küçük tiyatrodur.

Kaya mezarının üzerinde, düzgün bloklardan oluşan Roma Devri duvarı ve onun üzerinde de mazgalları ile geç devir suru vardır. Burada aynı anda üç ayrı devir görmek mümkündür. Kıyıda, harap durumdaki hamamın kitabesinde "Aperlai halkı ile meclisi ile birliğin diğer şehirleri tarafından İmparator Titus'a armağan edilmiştir" ibaresi bulunur. İkisi ev tipi mezar olmak üzere burada birçok mezar görülmektedir.

Kulenin kuzeyinde kalan ev tipi mezarda Lykia dilinde yazıt dikkati çeker. Kale'den Üçağz'a bakıldığında, buranın ne kadar emniyetli bir doğal liman olduğu görülür.

3.1.3. ANDRIACE

Myra'nın liman kenti olarak bilinen Andriake, Myra'ya beş dakika uzaklıkta olan Çayağzı'ndadır. Her ne kadar Myra'nın liman kenti olarak bilinirse de Myra'nın yanında müstakil bir şehir olmalıdır. M.Ö. 197'de III. Antiokhos filosuyla Anadolu kıyılarındaki Ptolemaiosların elinde bulunan yerleri alarak Andriake'ye gelmiştir. Traian da Myra'da konaklarken bu limanın iyi bir şekilde planlanması gerektiğini belirtmiş, ne var ki Traian'ın bu fikri kendi zamanında uygulanamamış ancak Hadrian zamanında olabilmıştır.

Andriake kalıntıları, Demre'ye yakın kısımda liman ağzında tepenin eteğinde yer alır. Harabede ilk görülen şey şehre su ulaştıran aquadüktlerdir. Liman ağzında görülen görkemli yapı kalıntısı, Roma Devri'neden kalma bir meydan çeşmesinin bize kadar gelen kısmıdır. Harabenin en büyük yapısı Plakoma adı verilen agoradır. Bu agoranın üç tarafı dükkanlarla çevrili olup ortasında büyük bir sarnıç bulunmaktadır. Agoranın batısında ise Granarium (silo) adı verilen 65x 32 m ebadında 7 odadan meydana gelen bir hububat deposu yer alır. Bütün odalar birbiriyle irtibatlı olup cephelerinde aynı kapılar bulunmaktadır. Ayrıca yanlarına da bekçi odaları yerleştirilmiştir.

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

Cephesi düzgün taşlarla kaplanmış binanın ara ve arka duvarları poligonal tarzda yapılmıştır. Kapı üstündeki kitabesinden ve orta yerdeki Hadrian ve karısı Faustina'nın kabartmasından binanın M.S. 129 yıllarında yapılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Günümüze iyi bir şekilde gelebilen görkemli silo binasında M.S. V. yüzyılda burada görev yapmış olan Herakleon isimli bir memurun rüyasıyla ilgili kabartmalar da yer almaktadır. Silonun önünde ev kalıntıları ile liman caddesi, caddenin önünde de üstleri yarıya kadar açık gemi barınakları bulunmaktadır. Yamacın batısında gözetleme kulesi yer alır. Limanın kuzey kısmında da Roma Devri'ne ait Lykia tipi lahitlerin yer aldığı nekropol sahası bulunur. Burada da iki Bizans kilisesi vardır.

3.1.4. ÇAYAĞZI

Myra'nın liman kenti olarak bilinen Andriake, Myra'ya beş dakika uzaklıkta olan Çayağzı'ndadır. Her ne kadar Myra'nın liman kenti olarak bilinirse de Myra'nın yanında müstakil bir şehir olmalıdır. M.Ö. 197'de III. Antiokhos filosuyla Anadolu kıyılarındaki Ptolemaiosların elinde bulunan yerleri alarak Andriake'ye gelmiştir. Traian da Myra'da konaklarken bu limanın iyi bir şekilde planlanması gerektiğini belirtmiş, ne var ki Traian'ın bu fikri kendi zamanında uygulanamamış ancak Hadrian zamanında olabilmıştır.

Andriake kalıntıları, Demre'ye yakın kısımda liman ağzında tepenin eteğinde yer alır. Harabede ilk görülen şey şehre su ulaştıran aquadüktlerdir. Liman ağzında görülen görkemli yapı kalıntısı, Roma Devri'neden kalma bir meydan çeşmesinin bize kadar gelen kısmıdır. Harabenin en büyük yapısı Plakoma adı verilen agoradır. Bu agoranın üç tarafı dükkanlarla çevrili olup ortasında büyük bir sarnıç bulunmaktadır. Agoranın batısında ise Granarium (silo) adı verilen 65x 32 m ebadında 7 odadan meydana gelen bir hububat deposu yer alır. Bütün odalar birbiriyle irtibatlı olup cephelerinde aynı kapılar bulunmaktadır. Ayrıca yanlarına da bekçi odaları yerleştirilmiştir. Cephesi düzgün taşlarla kaplanmış binanın ara ve arka duvarları poligonal tarzda yapılmıştır. Kapı üstündeki kitabesinden ve orta yerdeki Hadrian ve karısı Faustina'nın kabartmasından binanın M.S. 129 yıllarında yapılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Günümüze iyi bir şekilde gelebilen görkemli silo binasında M.S. V. yüzyılda burada görev yapmış olan Herakleon isimli bir memurun rüyasıyla ilgili kabartmalar da yer almaktadır. Silonun önünde ev kalıntıları ile liman caddesi, caddenin önünde de üstleri yarıya kadar açık gemi barınakları bulunmaktadır. Yamacın batısında gözetleme kulesi yer alır. Limanın kuzey kısmında da Roma Devri'ne ait Lykia tipi lahitlerin yer aldığı nekropol sahası bulunur. Burada da iki Bizans kilisesi vardır.

3.1.5. THEİMUSSA (KALE İSKELESİ-ÜÇAĞIZ)

Burası aynı zamanda tekneler için iyi bir barınaktır. Üç tarafı yeşil teknelerle çevrili Üçağız Koyu doğal bir liman görünümündedir. Koyun kuzey kıyısında yer alan Üçağız Köyü'nün içinde görülen kalıntılar Theimussa antik kentine aittir. Şehrin tarihi hakkında pek bilgi yoktur, ancak bir kitabeden tarihinin M.Ö. IV. yüzyıla kadar indiği anlaşılmaktadır. Burada daha çok mezar kalıntıları görülürse de köyünü kıyısında

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

söveleri hâlâ yerinde bir kapı ile alçak bir kayalık üzerinde kule kalıntısı da görülebilir.

İskelenin hemen arkasında bulunan bir mezar M.Ö. IV. yüzyıla ait olup ev tipinde ve üzerinde çıplak, erkek bir genç tasviri vardır. Kitabesinde Kluwanimi'ye ait olduğu yazılıdır. Doğuda denizin hemen yukarısında birbiri üzerine binmiş hissini veren birçok lahit görülür. Bu mezarların çoğu Hellenistik ve Roma dönemine aittir. Mezarların üzerindeki yazıtlar da Kyaenai ve Myra vatandaşı diye yazılıdır. Kaleköy'deki Simena, Apollonia, İsinde ve Aperlai ile birlik oluşturduğu gibi herhalde Theimussa'da, Myra ve Kyaenai ile bir birlik oluşturmuş olup o şehirlerden birisi ile Lykia Birliğinde temsil edilmektedir.

Şehrin doğu ucunda kayaların kesilmesiyle 28 m uzunlukta 8 m genişlikte bir iskele bulunmaktadır. Kayaların kesilme izleri bugün de görülebilir. Buradan Kaleköy'de bulunan Simena'ya geçilir.

3.1.6. ST.NİCHALOUS (NOEL BABA)

Bütün dünyada "Noel Baba" adıyla tanınan, Avrupa ülkelerinde çoğunlukla SantaKlaus olarak bilinen Aziz Nicholaos, Anadolu'da yaşamış bir din adamıdır. Günümüz İtalya'sının Sicilya Adası, Napoli, Bari, Almanya'nın Friburg ve hatta Amerika'da New York kentinin koruyucu azizi olma derecesine varan önemi, her yılın 6 Aralık günü yapılan anma törenleri ile daha da pekişmektedir.

Günümüzde SantaKlaus, hiç şüphe yok ki, İskandinavya ülkelerindeki iyilik sever çocukların koruyucusu ve sevindiricisi olan Noel Baba efsanesi ile Myra'lı Aziz Nicholaos'ın kişiliklerinin birleştirilmesiyle, yarı dinî ve çok popüler bir tipin doğmasıyla oluşmuştur. Bu tipin kökünün İskandinavya ülkelerinin çok eski inançlarından alındığı, Noel Baba'nın geyikler tarafından çekilen bir kızakla dolaşmasından anlaşılır. Halbuki gerçek Myra'lı Aziz Nicholaos'ın yaşadığı yerler hiç kar yağmayan Akdeniz kıyılarıdır. Onun zor durumda olan çocukları, insanları koruyucu kişiliği, kuzeyin kutsal bir varlığı, belki de çok erken çağların karanlıklarında kaybolmuş bir tanrısıyla birleşerek, Noel geceleri ortaya çıkan, çocuklara hediyeler getiren sempatik bir ihtiyara dönüşmüştür. Ne derece gerçeklere aykırı olursa olsun, Hıristiyan ülkelerinde Noel Baba, özellikle çocukların heyecanla bekledikleri sevimli bir kişi olarak yaşamaktadır.

Aziz Nicholaos'ın hayatı hakkında, azizlerin birçoğunda olduğu gibi fazla bir şey bilinmez. Sonraları pek çok efsane ile hayatı süslenmiştir ki, bunlarda da gerçek payı olduğu tabii ki şüphelidir. Tahil ticareti yapan bir ailenin çocuğu olduğu bilinir. Hayatına dair yazılan dinî kitaplarda, göğün bir hediyesi, ana-babasının dualarının ve verdikleri sadakaların bir meyvesi, fakirlerin kurtarıcısı olarak dünyaya geldiğine işaret edilmiş, daha bebek iken mucizeler yarattığına inanılmıştır.

Aziz Nicholaos'ın ölüm günü tüm Hıristiyanlarca 6 Aralık olarak kabul edilir. Ancak bu tarihin kesin bir kaynağa dayandığı söylenemez. Azizden bahseden en eski kaynaklar olan, 6. yüzyıla ait "VitaSionitae" ile "Vita de Stratelatis" adlı eserler de kesin bir ölüm tarihi vermezler. Bu kaynaklarda sadece Azizin doğum yerinin,

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

Likya'nın en büyük limanı Patara olduğu kaydedilmiştir. Hıristiyanlığın ilk yıllarında Havari Paulos'un, Patara'da kaldıktan sonra yoluna devam etmesi, Patara'ya İncil'de adı geçen kentlerden biri olma özelliğini kazandırmıştır. Bu bölümde Havari Paulos'un arkadaşı Luke ile üçüncü seyahatleri sonunda, Miletos'tan Kudüs'e dönerken Patara'da kaldıkları ve buradan muhtemelen daha büyük bir gemiye binerek seyahatlerine devam ettikleri anlatılır.

Bugün yıkılmış durumda olan Patara, Aziz Nicholaos doğduğunda, zengin ve mamur bir şehirdi. Aziz Nicholaos'un İ.S. 3. yüzyıl sonlarında Patara'da dünyaya geldiği ve Myra'ya papaz olana dek, gençlik yıllarının Patara'da geçtiği söylenmektedir. Gençliğinde Filistin ve Mısır'a yaptığı seyahatlerden söz edilmiş, yaşadığı devrin İmparator Konstantinos dönemi veya 3. yüzyıl sonu ile 4. yüzyıl başı olduğu belirtilmiştir. Ölümünden sonra Avrupa'nın birçok kentinde adına kiliseler inşa edilmiştir ki, bunlar arasında 6. yüzyılda İstanbul'da inşa edilen Bazilika en göze çarpan yapıdır. Rusya ve Yunanistan'ın en saygın Azizi olarak tanınmış, çocukların mahkûmların, denizcilerin ve gezginlerin koruyucusu olarak saygı görmüştür.

Yaşantısı ve mucizeleri hakkında gerçekliği tartışılacak, sayısız hikâyeler anlatılmıştır. Piskopos olma kararının kehanetlere veya seçim toplantısı kararına göre, ertesi günkü kiliseye giren ilk adam olmasına dayanılarak verildiği söylenir. Diğer hikâyeler, İmparator Dioeletianus devrinde (284-305) Hıristiyanlara yapılan zulümler sırasında çektiği acılarla ilgilidir. İncancıdan dolayı hakimler tarafından tutuklanıp zincire vurulmuş, birkaç yıl sonra Hıristiyan İmparator Konstantinos tarafından serbest bırakılarak Myra'ya geri dönmesi sağlanmıştır. Diğer bir hikâyede Azizin İ.S. 325 yılında Nicaca'da (İznik) toplanan Konsüle katıldığı anlatılır.

3.1.7. NOEL BABA MÜZESİ

Aziz Nicholaos öldüğünde yapılan kilise veya şapel 529 yılındaki zelzelede yıkılınca daha büyük belki de bazilika tipinde bir kilise yapılmıştır. Peschlow, büyük apsisin güney tarafında eşit apsisli iki küçük mekân ile bugünkü binanın kuzey yan nefinin büyük kısmının bu ilk yapıya ait olduğunu tahmin etmektedir. Bu kilise VIII. yüzyılda zelzele veya Arap akınlarıyla yıkılmış, daha sonra tekrar yenilenmiştir. 1034 yılında Arap donanmasının denizden yaptığı akınlarla harap olmuştur. On yıl harap durumda kalan kilisenin 1042'de Bizans İmparatoru IX. Konstantin Monomakhos ve eşi Zöe tarafından tamir ettirildiği kitabesinden anlaşılmaktadır. XII. yüzyılda binaya bazı ekler yapılmış, kilise tekrar onarılmıştır.

XIII. yüzyılda Türklerin eline geçen Myra'da, kiliseyi serbestçe ibadet etmek için kullandığını ve kilisede bazı onarımların yapıldığını anlıyoruz. 1738'de büyük kilisenin yanındaki şapel tamir edilmiştir. 1833- 1837 yılları arasında Anadolu'yu gezen C. Texier, Myra'ya da uğramış ve kitaplarında kiliseden bahsetmiştir. Ondan on yıl kadar sonra 1842 yılı Mart ayında Teğmen Spratt ile Prof. Forbes de Myra'ya gelmiş, kilisenin bir krokisini çıkarmışlar ve kilisenin yanında bir manastırın olduğunu görmüşlerdir.

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

1853 yılında Kırım Harbi sırasında Ruslar kilise ile ilgilenmişler ve burada bir Rus kolonisi kurmak için Anna Golicia adındaki Rus kontesi adına toprak almışlardır. Ancak Osmanlı Devleti için siyasî yönünü farkedince Rusların aldıkları toprakları geri almış, yalnızca kilisenin onarım istekleri kabul edilmiştir. Böylece 1862 yılında August Salzman adında bir Fransız, Nicholaos Kilisesi'nin onarımı ile vazifelendirilmiştir. Bu restorasyonlar kilisenin aslını bozacak kadar kötü yapılmıştır. Bu restorasyon sırasında 1876'da bugün görülen çan kulesi de ilave edilmiştir.

Birçok kentin koruyucu azizi olan Noel Baba'ya adanmış iki bine yakın kilise bulunmaktadır. O'nun yaşam öyküsü ve mucizeleri birçok kitapta yer almış, ancak en eskisi 750-800 yılları arasında Byzantion'da Stadion Manastırı Başkeşişlerinden Michael tarafından yazılmıştır. Şimdi biz Anadolu Bizans mimarisinin ilgi çekici bir yapısı olan St. Nicholaos Müzesi'ni beraberce gezelim. Müze girişinden sonra taş döşeli yoldan aşağıya doğru inilir. İnerken Noel Baba'nın heykeli solumuzda yeşillikler içinde görülür.

IV. yüzyılda burada bulunan tek kubbeli kilisenin güneyine VIII. yüzyılda haç şeklinde bir şapel ile kuzey tarafına da eklemeler yapılmıştır. Ayrıca 1862-63 senelerinde de binaya dış narteks ile iç narteksin bazı kısımları ilave edilmiştir. Binanın esas girişi batı yönünde olmasına karşılık biz gezi yönünde anlatmayı daha uygun bulduk. Bugün iki sütunu ayakta kalmış bir avludan bir iki basamakla Bizans Devri'nde ilave edilmiş güney nefine inilir. Haç biçimli bu bölümün doğu kısmında üç kemerli pencereye sahip bir apsis yer alır. Apsisin önünde orijinal stylobat ile ortasında altar kaidesi hâlâ görülür. Apsis nişinin içinde yer yer renkleri kaybolmuş ve belirsizleşmiş aziz figürleri vardır. Bunların altındaki küçük niş içindeki fresko Noel Baba'ya aittir. Bu bölüm ve esas kilisenin güneydoğu şapelinin tabanlarında farklı desenlerde mozaik panolar görülür. Batı yönünde merdivenlerin karşısındaki niş içerisinde İsa, Meryem ve Yahya freskoları vardır.

Buradan iyi muhafaza edilmiş kapı çerçevesi bizi lahitlerin bulunduğu kısma, yani haç biçimli şapelin uzun kısmına çıkartır. Lahitlerin yer aldığı nişler içindeki freskolar bugün net olarak görülmesi bile çeşitli aziz tasvirlerini içeren freskolar ile bezenmiştir. Kuzey duvarındaki ilk nişle sütunların üzerinde Meryem freskosu ilginç örneklerdir. Noel baba freskosunun bulunduğu ikinci niş sütununun ters konduğu yazılarından anlaşılmaktadır.

Nişler içinde yer alan lahitlerden birinci niş içindeki akarthus yaprakları ile süslü Roma Devri lahdinin Noel Baba'ya ait olduğu kabul edilir. Hatta Noel Baba'nın denizcilerin de azizi olmasından dolayı lahdin üzerinin balık pulu desenleriyle süslendiği söylenir. 20 Nisan 1087'de Bari'li korsanlar, Noel Baba'nın kemiklerini almak için lahdi kırmışlar, bazı kemikleri alarak Bari'ye götürmüşlerdir.

İkinci niş ile karşısındaki nişte bulunan lahitler sadedir. Burada nişler içindeki lahitlerden başka yerde iki mezar daha bulunmaktadır. Buradan bir kapı ile kilisenin iri blok levhalarla döşeli avlusuna geçilir. Avluda ise bir niş içerisinde boşaltılmış iki

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

mezar bulunur. Yanında bulunan mermer üzerinde haç ve çapa motifi Noel Baba için yapılmış olmalıdır. Solda duvar içine yerleştirilmiş mezardaki kitabede 1118 tarihi yer alır. Avludan önce dış nartekse, sonra üç kapı ile ana mekâna (naos) açılan iç nartekse geçilir. Burası gruplar halinde piskoposların resmedildiği freskolarla süslenmiştir. Buradan geçilen esas mekân üç kemerle yan neflere açılır. Ana mekânın güneyinde iki nef vardır. İkinci nefte niş içindeki lahitte Noel Baba'nın mezarı olduğu söylenir ise de üzerindeki kadın erkek kabartması bunun böyle olmadığını gösterir. Yan nefin karşısındaki niş içerisinde ise bir başka mezar vardır. Kuzey nefin kubbesinde Hz. İsa ve 12 havarinin freskoları bulunur. Yanda ise yan nefin kazısı yapılmaktadır. Bu kazının yapıldığı nefin batı kısmında ise üç oda bulunur. Binanın ortasında pencere ve kasnaklı bir kubbenin olması gerekirken, Salzman yaptığı tamir sırasında mekânın üstünü kapatarak, kesme taştan kaburgalı büyük bir çapraz tonoz kullanmıştır.

3.1.8. SURA

Myra'ya yakın bir harabe yeri de Sura'dır. Çayağzındaki Andriake harabelerinin hemen üzerinde olup Kaş'a giden yol bugün Sura antik kentinin içinden geçmektedir. Sura'nın tarihi hakkında fazla bir bilgiye sahip değiliz. Ancak buranın Apollon'un kehanet merkezlerinden birisi olduğu antik yazarlarca bildirilmektedir. Diğer Lykia şehirleri gibi M.Ö. IV. yüzyılda varlığını sürdüren bu küçük Lykia şehrinde bugün akropol ve bunun doğu yüzündeki mezarlar görülür. Apollon Tapınağı, akropolün batısındaki derin vadi içindedir. Kayaya oyulmuş olarak kalan basamaklar, akropolden buraya merdivenlerle inildiğini göstermektedir. Tapınak inantis planlı olup dor nizamındadır. Arka cepheye triglif ve metop sırasının bir bloğu hâlâ görülebilir.

Kehanetin yapıldığı kaynak akropolün dibinde bulunur. Rahipler burada et dolu şişleri suya batırarak balıkların eti yiyip yememesine göre kehanette bulunuyorlardı. Tapınağın gerisinde oldukça harap durumdaki Bizans kilisesinin yıkıları görülmekte olup asfalt yoldan vadiye bakıldığında bu yapılar bu güzel vadi içinde izlenmektedir.

Sura'ya çok yakın bir yerleşme yeri de birkaç km ileride, yine bu yol üzerinde Gürses'teki Trabenda antik kentidir. Antik ismi ve tarihi hakkında pek bilgimiz olmayan bu şehirde de sur kalıntıları ve lahitlerle karşılaşılır. Lahitlerin büyük çoğunluğu Roma Devri'ne aittir. M.Ö. V. yüzyıla ait kabartma figürlü lahit Lykia tipindedir. Akropol doğu ve batıdan sur duvarları ile çevrilidir.

3.1.9. KYAENAI

Finike - Kaş karayolu üzerindeki diğer bir ören yeri de Kaş'a 23 km uzaklıktaki Yavu Köyü'nün üzerinde bulunan sarp kayalıklardaki Kyaenai'dir. Araba ile tiyatronun yanına kadar çıkılabilir, köyden de harabe yerine tırmanmak mümkündür. Kyaenai ismi koyu mavî anlamına gelmekte, ayrıca "Çınlayan Kayalar" adıyla da anılmaktadır. Bunun nedeni rüzgarın buradaki kayalara çarparak çınlaması olsa gerektir.

Şehrin ne zaman kurulduğunu bilemiyoruz ancak ele geçen kitabeler şehrin tarihini M.Ö. IV. yüzyıla kadar çıkarmamıza neden oluyor. O tarihten itibaren de Kyaenai

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

devamlı iskan edilen bir Lykia şehridir. Kyaenaili zengin lason 16 Lykia şehrine yardım ettiği gibi kendi şehrine de yardım etmiş, imarına çalışmıştır. Bu nedenle de ona Lykia'nın en büyük hakimi anlamına gelen "Lykiakn" ünvanı verilmiştir. Roma Devrinde büyük gelişme gösteren şehir Bizans döneminde de psikoposluk merkezi olarak varlığını sürdürmüştür, X. yüzyılda terk edilmiştir. Kyaenai 240 m kadar yükseklikteki sarp kayalıkların üzerine kurulmuştur. Şehrin etrafını 450 m uzunlukta bir sur çevirir. Surun Bizans döneminde de kullanıldığı sonradan konan taşlardan anlaşılmaktadır. Surun batı ve kuzey kısımlarında bugün üç kapı görülmektedir. Batı duvarının güney ucunda da dördüncü bir kapı olmalıdır. Tepenin güney eteğinde ise tabii meyile oturtulmuş ve günümüze kadar sağlam gelebilmiş bir tiyatro bulunmaktadır. Tiyatro ile akropol arasında nekropol sahası yer alır. Ağaçlar arasında Roma Devri'ne ait irili ufaklı birçok lahit bulunmaktadır. Kyaenai, Lykia Bölgesi'nde en çok lahit görülen şehir niteliğinde olduğundan buraya lahitler kenti de denir. Batı taraftakiler sade, doğu yamaçtakiler daha değişik ve bazıları kabartmalıdır. Bu kabartmalı lahitler M.Ö. 350'ye tarihlenir. Diğer lahitlerin hepsi Roma dönemine aittir.

4. KAŞ'DA COĞRAFİ KONUM, DOĞAL YAPI, İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

Kaş İlçesi, 36.12 N enlemi ile 29.39 E boylamı arasında yer almaktadır. Tekeli Yarımadasının güney ucundaki İlçenin sınırlarını Kuzeybatı-Güneydoğu yönünü kaplayan dağlar, Güneydoğu-Kuzeybatı yönünü kaplayan deniz belirlir. Akdeniz'in bozulmamış beldelerinden biri olan Kaş, Antalya'dan Fethiye'ye uzanan sahil şeridinde yer alan şirin bir liman kasabasıdır. Batıyı Toros Dağlarının dik yamaçlarının denizle buluştuğu noktada; yarımadalar, adacıklar ve komşusu Meis Adası ile kuşatılmıştır.

İlçe topraklarında Akdeniz İklimi görülmekle birlikte ve bu iklime özgü bitki örtüsü yer alır. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçmektedir. Sahilden başlayarak iç kesimlere doğru uzana dağlarda makilikler ve zeytinlikler hakimdir. Denizden yükseklerle doğru çıkıldıkça sık kızılçam, karaçam ve köknar ormanlarıyla kaplı olduğu görülür. Bu ormanlar arasında yerine göre ardıç, servi (andız), akçaağaç, karaağaç ve palamut bulunur. 1200-2100 metrelerde ise sedir ağaçlarına rastlanır.

4.1.KAŞ'DA TARİHİ VE TURİSTİK YERLER

Antalya'nın eşsiz güzellikler ile iç içe tatil beldesi Kaş, yalnızca ülkemizde değil; dünyaca ünlü bir yer. Özellikle dünyanın önemli dalış noktalarından biri olması ve binlerce yıllık bir tarih ile çevrenin Kaş'a her yıl binlerce turistin akın etmesini sağlıyor.

Kaş Antik Tiyatrosu: Muhteşem deniz manzarasına sahip, M.Ö. 1. yy'a dayanan tarihi ile Kaş Antik Tiyatrosu, Kaş'ta en çok ziyaret edilen tarihi yerlerden biridir. Tiyatro, Antiphellos Antik Kenti'nin de en önemli yapısıdır.

Antiphellos Antik Kenti: Likya lahitleri, kaya mezarlar, anıt mezarlar ve antik

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

tiyatrodan oluşan Antiphellos Antik Kenti, Kaş'ın binlerce yıllık geçmişini günümüze taşımaktadır.

Plajlar: Kaş, tarihi yerlerinin yanı sıra muhteşem plajları ile ünlü. Büyük Çakıl Plajı, Küçük Çakıl Plajı, Kaputaş Plajı, Patara Plajı dünyaca ünlü plajlardır.

4.1.1. KALKAN

Kaş'a bağlı belde olan Kalkan, Kaş'a 25 km. uzaklıktadır. Görülmeye değer bir koyun kıyısına kurulmuştur. Otelleri, pansiyonları, restoranları ve alışveriş mekanları ile her yıl binlerce turist çekmektedir.

Kalkan'ın mimari yapısı ve kent dokusu fazla bozulmamıştır. Yat limanı, uğrayan teknelerin her türlü ihtiyacını karşılamaktadır. Çok sayıda güvercini barındırması nedeniyle Güvercinlik Deniz Mağarası olarak anılan mağara, Kalkan'a 2 km. mesafededir ve mağaraya teknelerle gidilebilir.

4.1.2. SAKLIKENT

Kaş'a 60 km. mesafededir. Bir doğa harikası olan Saklıkent Kanyonuna, ahşap 100 metre uzunluktaki bir köprüden geçilerek ulaşılır. Kanyonda hizmet veren lokanta ve alabalık çiftlikleri bulunur. Kanyonun uzunluğu 18 km. kadar olup, 6 kilometresi yürüyüş yapmak için çok uygundur. Yaz sıcağından kaçmak, serin sularla yüzmek ve ulu çınar ağaçlarının altında dinlenmek isteyenler için ideal bir yerdir.

4.1.3. XANTHOS

Xanthos, yakınındaki yerleşimin adıyla, Kınık olarak da anılan Xanthos (Arna), Fethiye-Kaş yolu üzerinde, Kaş'a 35 km. uzaklıkta, Kınık köyünün yakınındaki Eşen çayının ayırdığı Muğla-Antalya il sınırındadır.

Kent, Likya bölgesinin (Teke Yarımadası) idarî ve dinî merkeziydi. Tarihi İ.Ö.VIII. yüzyıla kadar geri giden Xanthos, İ.Ö. 545 yılındaki Pers istilasına kadar bağımsız bir şehir devletiydi. Kent İ.Ö. 475-450 yılları arasında büyük bir yangın geçirmiş, eserleri de bu olay sırasında önemli ölçüde zarar görmüştür. İ.Ö. 429-410'daki Peloponez Savaşı'nda, bağımsızlıklarını koruyabilmek için önceleri iyi ilişkiler içinde buldukları Atinalılarla savaşmışlar ve bu tarihten sonra Atina ile ilişkileri sona ermiştir. İ.Ö.333 yılında Büyük İskender'in bölgeye gelmesinden sonra büyük ölçüde Helenleşmişlerdi. Bu dönemi, İ.Ö. 309'daki Ptolemaiosların egemenliği izlemiştir. Sonraları, İ.Ö. 197'de Suriye Kralı III. Antiochus'un eline geçen kent parlak bir dönem yaşamıştır. İ.Ö. II. yüzyılda Xanthos, Likya Birliği'nin başkentidir. İ.Ö. 167'de bağımsızlığına kavuşan Xanthos, İ.Ö.42 yılında Romalılar tarafından işgal edilmiş, kentin batısındaki Likya Akropolisi yıkılmış, kent halkı kılıçtan geçirilmiştir. Bu olaydan bir yıl sonra, Roma İmparatoru MarkusAurelius kenti yeni baştan imar etmiştir. Bizans döneminde piskoposluk merkezi olan Xanthos, yöreye Arap akınların başlamasıyla İ.S.VII. yüzyılda terk edilmiştir.

4.1.4. PATARA

Kaş'a 41 km. mesafededir. Antik kent, limanın doğu yakasında geniş bir alana yayılmış durumdadır. Kent ve limanı, yaklaşık 3 km. uzunluğundaki vadinin girişindedir. Patara Limanı, Xanthos (Eşen) Çayı'nın getirdiği alüvyonlarla dolunca bugünkü görünümünü almıştır. Kentin adından ilk kez Herodotos söz eder. Rivayete göre Patara, kentin kurucusu, Su perisi Lykia ile Apollon'un doğduğu yerdir. Şimdilik şehrin tarihi M.Ö. VI. ve V. yüzyıla kadar çıkarılmaktadır.

Şehir Bizans Dönemi'nde de önemli bir konum edinmiştir. Zira 'Noel Baba' olarak adlandırılan Saint-Nicholas Patara'lıdır. Hz. İsa'nın havarilerinden Saint Paul, Roma'ya gitmek için Patara'dan gemiye binmiştir ve Patara, Erken Hıristiyanlık Dönemi'nde Piskoposluk merkezi olmuştur.

Patara'ya girilirken yol üzerinde Likya tipi Roma Devri mezar anıtları görülür. Girişte üçgözlü Zafer Takı, sular altında kalmış üç nefli Liman Kilisesi ve Hurmalık Hamamının kalıntıları vardır. Bunun 100 m. ilerisinde son kazılarda Likya şehirleri arasındaki mesafeyi gösteren yol kılavuzu bulunmuştur. Klavuz, Dünya karayollarının en eski ve en kapsamlı yol levhasıdır. Antik kentte yer alan Vespasianus Hamamı M.S. 69-79 yılında inşa edilmiştir. Hamamın yanındaki patika izlenirse, Patara'nın mermer döşeli ana caddesine ulaşılır. Caddenin ilerisinde Bizans Kalesi'nin geniş duvarları ile karşılaşılır. Bu kalenin doğusunda Korint Tapınağı ve baki ucunda Bizans Kilisesi yer alır.

Patara Tiyatrosu (M.Ö.2.yy.) bir yamacın eteğine kurulmuştur ve tahmini 10.000 kişiliktir. Tiyatronun kumla kaplı olan bölümleri temizlenmiş ve yapı ortaya çıkarılmıştır.

Patara antik kentinde yapılan arkeolojik kazı çalışmaları devam etmektedir.

Patara Plajı, 18 km. uzunluğu (en dar 280m. en geniş bölümü 1500 m. ulaşan ölçümü) ile Türkiye'nin en uzun kumsalına sahip plajıdır. Çevre Bakanlığınca 'Özel Çevre Koruma Bölgesi' ilan edilen Patara plajı, Caretta-Caretta deniz kaplumbağalarının üreme alanıdır. Bölgede, Caretta-Carettaların üreme dönemlerinde kaplumbağaların ekolojik ortamlarının devamı için, koruma tedbirleri titizlikle uygulanmaktadır.

Turistik bir yöre olan Patara'da çok sayıda konaklama tesisleri, otel, motel, pansiyon, alışveriş merkezleri ve leziz yöresel yemeklerin yapıldığı restoranlar bulunmaktadır. Ayrıca seracılık da büyük gelişim kaydetmiştir

4.1.5. GÖMBE

Kaş'a 60 km. mesafede, Elmalı yolu üzerinde bulunur. Yol boyunca çam ve sedir ağaçlarıyla kaplı ormanlar adeta köyleri gizlemeye çalışır görünümündedirler. Gömbe, soğuk suları ve elma bahçeleriyle ünlü bir yayladır.

Turistik amaçlı hizmet veren konaklama merkezleri, yöreye ait kokulu otlardan hazırlanan geleneksel yemeklerin lezzeti, tabiatla bütünleşmenize yardımcı olacaktır.

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

Bölgenin en yüksek dağı Akdağ (3024 metre) buradadır. Yeşilgöl ve Uçarsu, yaz sıcağından kaçmak, doğa yürüyüşü yapmak isteyenler için serin ve temiz havası ile ideal yerlerdir. Yöre, dağlardan toplanan kar ile yapılan dondurması ve kar şerbetiyle ünlüdür.

4.1.6. FELEN YAYLASI (PHELLOS)

Kaş'a 12 km. mesafede Felen Yaylası üzerinde, çevreye hakim tepelerde kurulmuştur. Phellos M.Ö. IV. yüzyılda oldukça önemli bir kentti. Antiphellos şehri, Phellos'un limanı idi. Phellos şehrinin etrafını çevreleyen surlardan bir bölümü hala ayaktadır. Kentte yer alan rölyeflerle bezeli bir lahit, M.Ö. IV. yüzyıla ait diğer lahithler ve ev tipinde kayadan kesilmiş mezarlar kenti çevreler.

4.1.7. KAPUTAŞ PLAJI

Kaş İlçesi'nin Kalkan Beldesi'ne 10 dakika mesafede olan, Kaş sahil yolu üzerinde bulunan kanyon ağzı plajıdır. Türkiye'nin tanıtım filmlerinin vazgeçilmez bir ögesi olan Dünyaca Ünlü Kaputaş Plajı'na 187 basamak aşağı inerek ulaşabilirsiniz. Kanyon'dan gelen ve Yer altına inerek akmakta olan suyun deniz kıyısında kumlar arasından süzülmesi sonucu suyu genel olarak serin ve turkuaz rengindedir. Kanyon içerisinde bahar aylarında küçük bir şelale oluşmaktadır. Bir keresinde İmparator Konstantinos'un rüyasına girerek, haksızlıkla ölüme mahkûm edilmiş olanları serbest bırakmasını söyler. Bir keresinde de Mısır'dan İstanbul'a giden bir gemiden aldığı hububatla Myra halkını açlıktan kurtarır. Ancak gemi İstanbul'a vardığında yükünde hiçbir eksilme görülmez. Bu belki de Aziz'in, denizcilerin patronu olmasına bağlanan mucizelerden biridir. Çünkü, Akdeniz'de seyreden gemicilerin sefere çıkmadan önce birbirlerine iyi dilek olarak "Dümenini Aziz Nicholaos tutsun" demeleri gelenek olmuştur. Aziz'in sağlığında din adamı olarak çalıştığı Likya sahilleri, Akdeniz'in en önemli denizcilik merkezi, burada yaşayanlar da Akdeniz'in ünlü denizcileriydi. Bu nedenle, Aziz'in denizle ilgili birçok mucizesine din kitaplarında da rastlanır.

İki hikâye aynı zamanda onun, çocukların da patron azizi olduğunu gösterir. Birinde insanlar açlıktan kırılırken, kasap üç genci evine davet edip satmak için uykularında parçalar. Aziz Nicholaos, bunu duyar duymaz kasabın evine koşar ve gençleri yeniden diriltir. Bir diğerinde fakir bir tüccar, kızlarını evlendirmeye gücü yetmeyince, onları satmayı düşünür. Aziz Nicholaos, tüccarın evine üç kese dolusu para atarak, kızları kötü yola düşmekten kurtarır. Bu hikâyeden çocukların SantaKlaus gününde hediye almalarının sebebi olduğu gibi Avrupa'da rehinecilerin, dükkânlarına üç altın top asma geleneğinin de kaynağı olduğuna inanılır. Aziz'in resminin ikonalar da üç altın top ile tasvir edilmesinin sebebi de bu hikâyeye dayandırılır.

ALTERNATİF TURİZM KONULARI

1-EKOTURİZM

Ekoturizm, herşeyden önce "çevre ve kültür değerlerinin sürdürülebilirliğini garanti altına alan, yerel halklara maddi yarar sağlayan turizm" olarak kavransa da, ağırlıklı faaliyet alanı olarak doğada yapılan turizm türlerini kapsamaktadır.

Buna göre, el değmemiş doğada yapılan tüm turizm çeşitleri, ekoturizmin kapsamına girmektedir. Ekoturizmin iki önemli kriterinden biri olan , "doğal çevrenin sürdürülebilirliği" ilkesine, bu doğa turlarında sıkı sıkıya uyulmalıdır.

Ekoturizmin ikinci önemli kriteri olan "yerel kültürlerin sürdürülebilirliği ve yerel halkların bu turizm faaliyetinden yarar sağlaması" ilkesi ise, iki önemli prensibi barındırıyor. Birincisi, ekoturizm faaliyetinin yapıldığı bölgenin yerel halkının, bu faaliyetten maddi bir pay alması. İkinci önemli prensip ise, bir bölgeye turizm aracılığıyla katkı sağlarken, maddi ve manevi kültür unsurlarının bozulmaması prensibi. Ayrıca maddi kültür eserlerine de saygılı davranmak, korumacılığı desteklemek, gerek turizm profesyoneli, gerekse tüketici olarak, yerel dokuyla uyumlayan modern mimari ürünleri yerine, koruma altına alınmış otantik yapılarda hizmet veren konaklama tesislerini tercih etmek ve desteklemek gerekiyor. Ekoturizm kavramı Türkiye'de yeni tanınan bir kavram ve resmi olarak bu turizm türünün sürdürülebilmesi için, gerekli yasal düzenlemeler yeni yeni yapılmaya başlanmıştır.

a) Eko turizm kapsamında çalıştayda tespit edilen sorunlar

I) Bölgede yer alan yerel yönetimler, bölge halkları, sivil toplum kuruluşları yöneticilerinin, işletme sahipleri ile işletmelerde çalışan personelinin eko turizm konusunda yeterli eğitime ve bilincine sahip olmaması,

II) Sektör temsilcilerinde bir arada ortak sonuçlar alabilecekleri, bölgesel sinerji oluşturabilecekleri dernek, kooperatif vs olamayışı,

III) Bölgesel Kültür Turizm kaynakları ve planlanması

Kültür Turizmi, doğal ve tarihsel kültür varlıklarını, kültürel faaliyetleri ve güncel zanaat eserlerini bir takım sosyo-ekonomik olguları turistik bir ürün biçiminde gezginlerin hizmetine sunan bir turizm faaliyetidir.

- Her şey dahil sisteminden uzaklaşılarak yöreye özgü değerlerin (tarih, örf, yaşam tarzı vb) ön plana çıkartıldığı özel projelerin üretilmesi ve teşvik edilmesi,
- Organik tarımın Alakır'da yaygınlaştırılması için yöre halkının bilinçlendirilmesi, organik tarım uygulayanlara uluslararası geçerli sertifikalar verilmesi.
- Organik tarım pazarı kurulması
- Yörük kültürünün yaygınlaştırılması, güzel uygulamaların belgelendirme sistemiyle ödüllendirilmesi.
- Özellikle eski meskenler restore edilerek, birer turizm işletmesine dönüştürülmesi,
- Butik Otelciliğinin teşvik edilmesi için BAKA, KOSGEB gibi kurum

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

kuruluşlardan faydalanma yollarının aranması,

- Bölgemizdeki mevcut butik otellerin kültürümüzü yansıtan otantik bir yapıya dönüştürülmesi konusunda gerekli çalışmanın yapılması,
- Bölgemizde Mesken sahibi olan yabancıların evlerini direkt olarak kısa periyotlar da yurt dışı kaynaklı web üzerinden vergi, harç vs ödemedi kiraya vererek haksız rekabet ortamı oluşturmaları,
- Bölgemizde bulunan yat limanlarına gelen turistlerin ilgisini ve ihtiyacını karşılayacak çevremizde bulunan ve oluşturulacak turistik işletme ve mekanların tanıtımının yapılarak bu alanlara yönlendirilmesi,
- Bölgeyi ziyaret eden turistlerin yoğun olarak uğradığı noktalar tespit edilerek, Turizm danışma (information) ofislerinin kurulması ve bu ofisler aracılığı ile turistlere konaklama, ulaşım, rehber desteği, bölge tanıtımı yapılması,
- İşletmelerde kullanılan reklam değeri taşıyan, görselliği olumsuz yönde etkileyen tenteler yerine; bezden ya da sazlıklardan yapılmış tentelerin kullanılması.

IV) Dağ ve doğa yürüyüş rotaların da yaşanan eksiklikler,

- Dağ ve doğa yürüyüş rotaların da bulunan köylülerin yol ile ilgili eğitim eksiklikleri,
- Köylerde konaklama yerlerinin oluşturulması; bu konuda köylünün eğitilmesi ve maddi imkanı olmayan köylüler için hibe programlarının araştırılması.
- Yerel ve doğal ürünlerin tedariklerinde yaşanan sorunlar,
- Çadır kurulacak kamp alanlarının belirlenmesi ve korunması ,
- Yürüyüş rotalarında bulunan patikaların korunması ve düzenli olarak bakımının yapılması,
- Yürüyüş rota güzergahında yürüyüş yapan kişi ve grupların kalacakları mekan eksikliklerin giderilmesi için; taşımali eğitim sisteminden dolayı boşalan ve kullanılmayan köy okulların tadil edilerek kullanılması ve köylülere geçim kapısı sağlanması,
- Dağ ve doğa yürüyüş rotalarına paralel olarak doğal yapıyı bozmadan bisiklet yolu eksikliğini giderilmesi,
- Dağ ve doğa yürüyüş rotalarında bulunan zorlu geçitler için köprü yapılması,
- Dağ ve doğa yürüyüş rotalarında yürüyüş dışında yapılan organizasyonlardan sonra yaşanan kirliliğin önlenmesi için gerekli planlama ve çalışmanın yapılması

NOT: Fethiye'den başlayıp Antalya yakınlarında sona eren yaklaşık 509 Km uzunluğundaki Dünya'nın en önemli 10 yürüyüş parkurundan biri olan tarihi Likya Yolu Kaş Kaymakamlığı'nın 07.04.2014 Tarih ve 1208 sayılı "Likya Yolu ve Toroslar Yürüyüş Rotaları" konulu yazısında Antalya Valiliğinin (İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü) belirlediği öncelikli olarak temizlenmesi gereken alanlar ve bu çerçevede ilgili kurumların yapması gerekenler listelenmiştir. Buna göre;

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

- Kalkan Fırnaz arası çöp temizliği yapılması (Kalkan Belediyesi + Yeşilköy Belediyesi)
 - Patara Gelemiş Köy Merkezi ve Patara 'da genel çöp temizliği yapılması(Gelemiş Köyü Muhtarlığı + Çevre ve Şehircilik İl müdürlüğü + Antalya Müze Müdürlüğü + Patara Arkeolojik Kazı Başkanlığı)
 - Ufakdere mevkiinde tel örgü ile Likya Yolu'nun kapatıldığı ifade edilmiş olup bu alanın kontrol edilmesi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)
 - Kaş Çukurbağ Gökşen Köy Merkezinde çöp temizliği
 - Kaş Sidek-Sarıbelen Köy merkezlerinde çöp temizliği yapılması,
 - Bezirgan Köy merkezinde taş ocağının yarattığı kirlilik tehdidinin kontrol edilmesi
 - Üzümlü ve Çavdır Köy merkezlerine çöp temizliği yapılması
 - Kınık merkezinde sera atığı temizliği
 - Gömbe Yeşilgöl ve Uçarsu Kaynağı çevresinde çöp temizliği yapılması
 - İkizgöl Yaylası'nda çöp temizliği yapılması
 - Su çıkan deresinde çöp temizliği yapılması gerektiği bildirilmiştir.
 - Dağ ve doğa yürüyüş rotalarının Koruma Kurulu ve Orman milli parklarla bir çalışma yapılarak koruma altına alınması,
 - Dağ ve doğa yürüyüş rotaların tanıtımı ve güzergah üzerinde bulunan tesisler, mekanlar vs. ulaşım bilgilerinin de içinde yer aldığı kitap, dergi, harita broşür vs hazırlanması,
 - Dağ ve doğa yürüyüş rotaları için Akıllı telefon uygulamının geliştirilmesi ve tanıtımının sağlanması,
 - Dağ ve doğa yürüyüş rotaları için Avrupa Kültür Enstitüsü ve Dünya Turizm Örgütü ile çalışmalar yapılması
 - Demre bölgesinde bulunan Aziz Nikolas yolu gibi bölgemizde bulunan alternatif kültür rotalarının işaretlenmesi ve Lykya yolu gibi işaretlemesi yapılmış yürüyüş rotalarının da Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tescillenmesi,
- V) Kırsal turizm kaynakları ve planlanması,

Şehirlerde toplu halde yaşamadan kaynaklanan sıkıntı stres ya da baskıdan uzaklaşabilmesi için insanların günübirlik yada tatillerde kırsal ve yaylalık alanlarda bulunan tesis ve mekanları ziyaret etmeleri ve değişik faaliyette bulunmaları kırsal turizmi ortaya çıkarmıştır.

Kırsal turizm her mevsim yapılabilen, iklimle yüzde yüz bağlantılı olmayan bir turizm türüdür. Kırsal turizm, kadının istihdamı, yerel halkta girişimcilik ruhunu ateşlemesi, yerel ekonomilere girdi ve dinamizm kazandırması, ekonomik sektörleri harekete geçirmesi, bölge ve ülke düzeyinde kırsal kalkınmaya destek vermesi bakımından, önemli bir güce sahiptir.Ekoturizmi yerel halkın yapması ve finans kaynağının yine yerel halka düşmesi yönünde önlem alınması bu sektörün sürdürülebilirliği açısından oldukça önemlidir.

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

Kırsal turizmi faaliyete geçirmenin başlıca yolu doğayı korumaktan geçtiğinden ;

- Doğayı tahrip etmeden, doğal kaynakları tüketmeden sahip çıkılması ve korunması için çalışma yapılması,
- Tarımsal atıklardan dolayı çevre kirliliğinin önlenmesi için Biogaz üretim çalışmasının yapılması
- Taş ocakları ruhsatlarının kontrol edilmesi ve yeni verilecek ruhsatların doğayı tahrip etmeyecek ve görüntü kirliliği oluşturmayacak şekilde organize edilmesi,
- Yürüyüş rotaların tescillenmesinin sağlanmasıyla, güzergahtaki alanlarda doğal yapıyı tahrip edecek mermer ocaklarının açılmasının engellenmesi.
- Çevre temizliği bilincinin okullarda aşılması ve bu konuda proje oluşturulması.
- Çevre temizliği bilincinin yöre halkında da oluşturulması ve sinek ve haşerelere karşı düzenli ilaçlama yapılması.

VI) Kaya tırmanışı için marka değeri oluşturabilecek alternatif parkurların tespit edilmesi ve tanıtımının yapılması,

VII) Yamaç paraşütü sporunun geliştirilmesi için uygun kalkış ve iniş pistlerin ve bu pistlere giden yolların iyileştirilmesi

VIII) Yukarıda bahsedilen konularla ilgili bakanlıkların (Turizm, Orman, Çevre, Kültür) ve yerelde eko turizmle ilgilenen resmi, sivil toplum kuruluşları ve özel kurum ve kuruluşlarla koordineli bir çalışmayla, ortak ve kesin kurallar (ve gerekli yerde cezalar) belirlenmesi, dağ ve doğa rehberliği için sertifikasyon programları geliştirip uygulamaya koymaları,

5. GASTRONOMİ TURİZMİ

Gıdanın en ham halinden dönüştürülüp tüketim için hazır bir ürün haline getirilen ve hatta tüketimden sonraki süreci de kapsayan gastronomi, tarım, ziraat, ekonomi, sanayi, açıcılık, duyu analizi kapsamında gıda bilimi, tüketim şekilleri ve zihinsel algılar bağlamında psikoloji, tarih ve antropoloji gibi birçok pozitif ve sosyal bilimden beslenen bir disiplindir. Bölgemizdeki yörelerin özgün yemekleri, özgün lezzetleri turizm gastronomisi için önem taşımaktadır. Gastronomi turizminin tanıtılması ve planlanması için;

- Yöresel yemeklerin ve ürünlerin tespiti için, komisyonlar kurulup çalışmalar yapılması ve belirlenen lezzetlerin tanıtılması,
- Bitkisel aromatik yağlar, keçi peyniri, Finike portakalı, Beydağları fasulyesi gibi coğrafi işaret alabilecek ürünlerin tespiti ve tescilin yapılması,
- Bölgemiz mistik özellikleri taşıyan zeytin ve zeytinyağından üretilen ürünlerin yurt içi ve dışında tanıtımının yapılması.
- Likya yolu güzergahında Yöresel yemeklerimizi tanıtacak ve ikramını yapacak yerel mekanların oluşturulması,
- Yöresel yemeklerin tanımının ve uluslar arası uygulamasının yapılması sağlamak için yemek okullarının tanıtımının ve yaygınlaştırılmasının sağlanması.

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

- Yöresel ürünlerin müşteriye gönül rahatlığıyla ikram edilebilmesi için, ürünlerin izlenebilirliğinin sağlanması.

6. İNANÇ TURİZMİ

Çeşitli dinlere mensup kişilerin, dini ihtiyaçlarını gerçekleştirmek amacıyla dini yönden önem taşıyan merkezlere yaptıkları seyahatlerin turizm kavramı içerisinde değerlendirilmesi inanç turizmi olarak adlandırılmaktadır.

Batı Akdeniz Bölgesinde bulunan turizm potansiyel taşıyan Hristiyanlık din tarihinde önem arz eden kiliseler ile yerli ve yabancı turistlerin ilgi gösterdiği cami, medrese, türbe vb dini yapılar bu kavram dahilinde değerlendirilir. Bu bağlamda Demre ve Beymelek'te Kültür ve İnanç Turizminin geliştirilmesi amacıyla Sionlu Aziz Nikolas'ın yaşadığı, şimdiye kadar pek tanınmayan Alacadağ bölgesinin kültürel zenginliğini bir turizm potansiyeline dönüştürerek, geçmişin kutsal kabul edilen bölgesini hem inananlar hem de merak edenler için düzenlenmiş Aziz Nikolaos Yolları, Likya Yolu'nun kıyıda uzaklaşıp iç kesimlere doğru girdiği Demre ve Finike arasındaki bölümde oluşturulmuş bir dizi günübirlik yürüyüş yoludur. Yol güzergahındaki işaretli rotalar, kiliselerin arasından geçen Roma yolları, Aziz Nikoaoos ve keşişleri de kullanılmış olup, yaklaşık 100 kml'lik bir yürüyüş parkurudur. Bu parkur Masikytos, Likya, Pers ve Helenistik medeniyetlerle Bizans İmparatorluğu'na önemli birkaç kilise ve manastıra ev sahipliği yapmaktadır.

Bölgede bu turizm türünün tanıtılması amacıyla yapılması gerekenler şöyle özetlenmiştir;

- Özellikle Hristiyan aleminin Noel Babası olarak bilinen Demre'de yaşamış Aziz Nicolaus'un ve aynı isimle anılan Demre'de bulunan kilisenin tanıtılması.
- İnanç turizmi açısından elde bulunan değerlerin harabe olarak bulunması ve bu eserlerin canlandırılarak mistik bir havaya büründürülmesi
- İnanç turizmiyle kiliseler ve camilerin tanıtılması.
- Paket turların inanç turizmine yönelik olması
- Festival ve organizasyon yapılması bu turizm kapsamında değerlendirilmelidir.

Ayrıca bütün bu bahsettiğimiz alternatif turizm konularına altyapı oluşturacak diğer turizm konuları şöyledir;

- Kuş Gözlemciliği
- Toroslarda sedir ormanı bitki örtüsü incelemesi
- Yaban hayvanı avcılığı
- Safari
- Rafting
- Kaya tırmanışı
- Fotoğrafçılık
- Bisiklet Turu
- Kontrollü olta balıkçılığının yaygınlaştırılarak turistin ilgisinin çekilmesi.

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

Bütün bu konuların yapılabilirliği gelen yerli-yabancı turist sayısı ile ölçüldüğünden turistlerin taşınmasında ulaşım ile ilgili çözüm önerileri ve bölgenin tanıtımı için yapılması düşünülen faaliyetler ile bölgede karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri şunlardır;

- Antalya-Demre Arasında hızlı vapurun hayata geçirilmesi,
- Hava limanlarına transfer için ringlerin konulması
- Türk Hava Yolları'nın Avrupa'nın büyük merkezlerinden Antalya ve Dalaman'a direk sefer düzenlemesi
- İtalyan Alitalia hava yollarının direk Antalya'ya sefer düzenlenmesi konusunda girişimlerin yapılması
- Finike'ye deniz uçağı yapılması.
- Yurt içi ve Yurt Dışı Fuar alanalarında kiralanacak stantlarda Adrasan, Olimpos, Finike, Demre, Kaş ve Kalkan'a ayrı masalar oluşturulması ve fuar öncesi ortak çalışma yapılması
- Bölgeyi tanıtan kitapçıkların hazırlanarak gerek fuar, gerekse bölgeyi ziyaret eden turistlere ücretsiz dağıtımı gerçekleştirilmesi.
- Fuarlara daha sık ve etkin katılım sağlanması.
- Yurtdışında bölgemizi tanıyacak turizm elçilerinin olması.
- Olimposta fosseptik ve suyun kontrol altına alınması.
- Batı Antalya'nın ekosistem merkezi olan Alakır'da doğanın korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yöre halkının bilinçlendirilmesi ve gerekli çalışmaların yapılması.
- Alakır ile benzer durumda olan Kaş İlçesi'ne bağlı Kemer köyündeki Kıbrısçık Deresi'nde de benzer çalışmaların yürütülmesi.
- Turizm işletmelerinin de verilen hizmet ve ürünler için tek fiyatlamaya gidilememesi sonucu haksız rekabet oluşması,
- Adrasan Beldesine bir liman yapımı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığından izin alınması,
- Adrasan'daki sazlık alanın temizlenmesi ve göçmen kuşların cenneti haline getirilerek görselliğinin artırılması ve yerel insanlara iş imkanı sağlanması.
- Adrasan'da sezonda karşılaşılan otopark sorununun çözülmesi.
- Adrasan'daki yolların düzeltilmesi. Bununla birlikte görselliği bozmamak adına daha otantik malzemeler kullanılması.
- Adrasan'da sahildeki şezlongların işletme yetkisinin Belediye tekelinde yapılması.
- Turizm faaliyetlerine ilişkin yeni gelişmelerin takip edilmesi.

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

KATILIMCI LİSTESİ

AD-SOYAD	KURUMU	UZMANLIK ALANI/GÖREVİ
CANAN HANÇER BAŞTÜRK	KUMLUCA KAYMAKAMLIĞI	KUMLUCA KAYMAKAMI
YUSUF İZZET KARAMAN	KAYMAKAMLIK	DEMRE KAYMAKAMI
SELAMİ KAPANKAYA	KAŞ KAYMAKAMLIĞI	KAŞ KAYMAKAMI
MESUT YAKUTA	FINİKE KAYMAKAMLIĞI	FINİKE KAYMAKAMI
HÜSAMETTİN ÇETİNKAYA	KUMLUCA BELEDİYESİ	KUMLUCA BELEDİYE BAŞKANI
MURAT H. GÜNAY	KUTSO	KUTSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI
TEVFİK TANER	OVA BELEDİYESİ	OVA BELEDİYE BAŞKANI
ALİ BEKİK	KINIK BELEDİYESİ	KINIK BELEDİYE BAŞKANI
MEHMET OTLU	TURİZM SEKTÖR ÖNCÜLERİ	
ARIF OTLU	PATARA MUHTARLIĞI	PATARA MUHTARI
CEMAL KADRI ÇINAR	KUTSO	7. GRUP MESLEK KOMİTESİ ÜYESİ
BAYRAM KARAGÜL	KUTSO-KALKANLILAR DERNEĞİ	YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARD.
OKAN KARAMAN	KUTSO	MECLİS ÜYESİ
MUNİSE OZAN	KAŞ TURİZM TANITMA DERNEĞİ	KAŞ TURİZM TANITMA DERNEĞİ BAŞKANI
ÖMER ÇALIK	KUTSO	7. GRUP MESLEK KOMİTESİ
MEHMET BİLGİÇ	KUTSO	7. GRUP MESLEK KOMİTESİ BAŞKANI
OSMAN GÜNGÖR	BEYMELEK BELEDİYESİ	BEYMELEK BELEDİYE BAŞKANI
KATE CLOW	KÜLTÜR ROTALARI DERNEĞİ	KÜLTÜR ROTALARI DERNEĞİ BAŞKANI
ARIF OTLU	PATARA MUHTARLIĞI	PATARA MUHTARI
MUSTAFA AYDIN	KAŞ TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	KAŞ TURİZM MÜDÜRÜ
ALİ ARICAN		
İSMAİL GÜNEŞ		
ALİ ZİYA DAL	SETUR SERVİS TURİSTİK ANONİM ŞİRKETİ-FİNİKE MARİNA ŞUBESİ	SETUR MARİNA ŞUBE MÜDÜRÜ
SALİH ÇAN	KEKOKA MUHTARLIĞI	KEKOVA MUHTARI
SEVGİ IŞILAK	KUMLUCA DEVLET HASTANESİ	HEMŞİRE
MEHMET BAŞAR		
YILMAZ SEVGİL	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	BESYO ÖĞRETİM GÖREVLİSİ

ALTERNATİF TURİZM KONULU SWOT ANALİZİ RAPORU

AD-SOYAD	KURUMU	UZMANLIK ALANI/GÖREVİ
HÜSEYİN ERYURT		
HÜSEYİN KAYIR	KALKAN RESTORANCILAR DERNEĞİ	
RAMAZAN USLU	KUTSO	7. GRUP MESLEK KOMİTESİ ÜYESİ
AHMET ATICI		TURİZM İŞLETMECİSİ
ŞABAN DARIYEMEZ	KUMLUCA KAYMAKAMLIĞI	AR-GE KOORDİNATÖRÜ
MEHMET ÇAKMAK		
YALÇIN AKKULAK	ADRASAN BELEDİYESİ	ADRASAN BELEDİYE BAŞKANI
BİROL ENİN	KAŞ BELEDİYESİ	KAŞ BELEDİYE BAŞKAN VEKİLİ
ÖMER SAİM KARAKURT	KALKAN BELEDİYESİ	KALKAN BELEDİYE BAŞKANI
SÜLEYMAN FALAY	KUMLUCA BELEDİYESİ	KUMLUCA BELEDİYESİ BAŞKAN YARDIMCISI
ERDAL ELGİNÖZ		DİŞ HEKİMİ

+90 242 889 07 07
bilgi@kumlucatsso.org.tr

f /kumlucatsso **t /kumlucatsso**
www.kumlucatsso.org.tr

